Cena numeru 15 groszy.

...łna tabela wygranych loterji państwowej na str. 6-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

Rok XI | ŁÓDŹ, SOBOTA, 23-go WRZEŚNIA 1933 R. | CENA NUMERU 15 GROSZY. | Nr. 265

Czy van der Luebbe jest ofiarą …rodniczej taktyki hitlerowców?—Oskarżony nadal milczy i uśmie-…a się.—Adw. Sack protestuje przeciw nazywaniu rozprawy farsą...

Sensacyjny przebieg procesu w Lipsku.

Berlin, 22 września.

…y Berlin żyje pod znakiem pro- …podpalenie Reichstagu. Prasa …a dziś całe szpalty wrażeniom …sądowej.

…der Luebbe robi niesamowite …ie. Zachowanie się jego zdaje …wierdzać kursującą w swoim cza… …głoskę o tem, jakoby w więzie… …ddawano go „kuracji" kokaino… …W ten sposób usiłowano z van der …ego uczynić bezwolne narzędzie …e procesu.

…lok publiczności na sali sądowej …mniej wielki. Sensację wywo… …fakt, że van der Luebbego sprowa… …dziś do sądu bez kajdanek.

…stępie dzisiejszej rozprawy wy… …swą opinję o van der Luebbem …psychjatra Bonhöffer, **któremu …no zbadać oskarżonego w związ… …zamiarem rozpoczęcia przez niego …dowki.**

…ał, czy nie warjat?

…znawca oświadcza, że wów… …badał oskarżonego był to …tycznie silny, wyglądał do… …nie przypominał tego czło… …który siedzi na ławie oskażo… …rozmowę prowadził żywo, na …pytania dawał zręcznie odpo…

…owiedział się, że chodzi na ba… …psychjatryczne, zaśmiał się: …wszystko w porządku. Najpierw …Reichstag, potem urządza gło… …teraz musi być więc warja…

…lekarz tłumaczył mu, że nie …em jest, aby Reichstag podpalił …van der Luebbe dowodził, że …ko zależy od metody, przytem …że podobne pożary miały być …one i w innych gmachach.

…konkluzji lekarz uznał van der …ego za niewykazującego żad… …chorobliwych momentów psychi… …czy zaburzeń umysłowych.

…zakończenie dodaje ekspert, że …tów o ważniejszem znaczeniu …logicznem w czasie tej rozmowy …obserwował. Nie było też powo… …do przypuszczenia, aby istniały ja… …przeszkody natury psychicznej.— …der Luebbe był zupełnie pewny …a pod względem formalnym oka… …nawet dużo sprytu.

…skarżony śmieje się...

…chwili, gdy przewodniczący py… …rzeczoznawcę co może być istotną …przyczyną częstych uśmiechów i ci… …ch odpowiedzi oskarżonego, **van der …be uśmiecha się ironicznie.** Bon… …er na pytanie przewodniczącego …udzielił sprecyzowanej odpowiedzi. …Adwokat Seuffert stawia następnie …pertowi konkretne pytanie, czy nie …wytłumaczyć sposobu udziela… …odpowiedzi przez van der Luebbe… …wpływami czynników obcych. …Bonhoeffer na to pytanie odpowie… …przecząco.

…dalszej rozmowie van der Luebbe przytaczał nazwisko komunisty Thaelmanna, stwierdził jednocześnie, że Torglera nie zna.

Następnie przed sądem staje komisarz policji Heissig, który przez kilka dni prowadził dochodzenie w Holandji. Świadek wymienia szereg osób, z któremi odbył rozmowy i znaznacza, **że wszyscy jednogłośnie stwierdzili, iż van derLuebbe był komunistą.** Allwoda, z którym Luebbe przyjaźnił się, był członkiem grupy komunistycznej, która jednak w programie swej działalności nie uznawała zwierzchnictwa Rosji Sowieckiej. Van der Luebbego poznał w roku 1928.

Już w owym czasie van der Luebbe miał być ruchliwym działaczem wśród młodzieży komunistycznej, wygłaszającym liczne referaty, które zjednywały mu licznych przyjaciół i duże zaufanie.

Allwoda usiłował pozyskać go dla swych celów, jednakże van der Luebbe temu się sprzeciwił.

Inny przyjaciel oskarżonego opowiadał Heissigowi, że van der Luebbe był terrorystą, który stale miewał konflikty z policją.

Komisarz Heissig twierdzi dalej, że wszędzie w Holandji podkreślano, iż van der Luebbe występował jako komunista.

Pamiętnik Van der Lübbego

Po podpaleniu Reichstagu jeden z komunistów holenderskich oświadczyć miał, że posiada pamiętnik van der Luebbego, w którym zanotowane są nazwiska wybitniejszych działaczy komunistycznych.

Heissig oświadcza dalej, że był pierwszym niemieckim urzędnikiem policyjnym, który przesłuchiwał van der Luebbego bezpośrednio po aresztowaniu. Pierwsze przesłuchanie, które odbyło się jeszcze pod wrażeniem dokonanego czynu było nieco utrudnione. Później jednak przesłuchiwanie odbywało się składniej. Oskarżony żądał nawet przeczytania protokułów, poprawiał je i sam rozwijał różne momenty.

Kom. Hessig opowiada następnie, jak van der Luebbe wprowadzony do Reichstagu oświadczyć miał policji i ekspertom, że dobrze się orjentuje i że tu dokonał podpalenia, podkreślając wyraźnie, że sam podpalił Reichstag.

Dowiedziawszy się, że wiadomość o pożarze ukazała się w prasie holenderskiej miał oświadczyć: „To dobrze".

Kom. Heissig zaraz przy pierwszem zetknięciu się z van der Luebbem, odniósł wrażenie, że van der Luebbe musi by! komunistą. Van der Luebbe miał podczas następnych powiedzieć, że czyn jego miał być zachętą dla proletarjatu w walce przeciwko systemowi kapitalistycznemu.

Adw. Sack cytuje w tym momencie ustęp z książki „Das braune Buch" zaznaczając, że według opowiadania świadków dom van der Luebbego w Leiden był ośrodkiem zajść i burzliwych awantur.

Kom. Heissig opowiada dalej, że ubranie van der Luebbego, gdy przyprowadzono go na odwach, było silnie zbrudzone. Van der Luebbe miał włosy potargane i był spocony.

OBROŃCA SACK: — **Pytał świadek oskarżonego, czy działał sam, czy miał wspólników?**

KOMISARZ HEISSIG: — Van der Luebbe nie udzielał dostatecznie jasnych odpowiedzi.

Na zapytanie obrońcy van der Luebbego, czy przyjaciele oskarżonego zeznawali dobrowolnie bez wymuszeń, Heissig odpowiedział potwierdzająco.

Co sie stało z listem od rodziców?

Nadprokurator Werner odczytuje depeszę biura Wolffa, według której rodzice van der Luebbego skarżyć się mieli, jakoby list ich pisany do syna w sprawie powierzenia obrony adwokatowi Stommsonowi nie został doręczony i tem właśnie tłumaczyć należy jego niechęć do obrońców.

Przewodniczący zadaje van der Luebbemu kilka pytań, na które odpowiada on najpierw, że żadnego listu nie otrzymał, później cofa twierdzenie i daje odpowiedź potwierdzającą. Odpowiedzi te wywołują na sali duże wrażenie.

Jeden z sędziów odczytuje następnie list rodziców i zeznania dyrektora więzienia Tietza. Przewodniczący rozprawy stwierdza ponownie na podstawie zeznań, że list został doręczony.

Następnie zeznaje adwokat holenderski Stomms, oświadczając, **że w czasie dzisiejszej przerwy w towarzystwie adwokata Seufferta i tłumacza usiłował bezskutecznie wpłynąć na van der Luebbego, aby powierzył mu swą obronę. Van der Luebbe nie odpowiadał wcale na zadawane mu pytania.**

Obrońca Torglera Sack stawia adwokatowi Stommsonowi kilka pytań, na które Stomms odpowiada, zaznaczając, że zarówno rodzice, jak i van der Luebbe potwierdzają,

że nie jest on homoseksualistą.

Bezpośrednio potem nadprokurator Werner odczytuje list, tym razem porucznika Schultzego, który podobnie jak Heissig prosi o wzięcie go w obronę wobec kampanji zagranicy zarzucającej mu, że na polecenie Goeringa brał udział w zbrodni podpalenia Reichstagu. Schultze twierdzi, że w czasie pożaru był chory i nie oddawał się zupełnie działalności politycznej.

Luebbe poddany jest ponownie przesłuchiwaniu. Przewodniczący zwraca się przytem do Luebbego, **aby mówił głośno i wyraźnie.** Na kilkakrotne pytania przewodniczącego van der Luebbe oświadcza, iż nie może wyjaśnić co oznaczać mają słowa przyjaciół pisane w liście o „bonzach". (W ten sposób w kołach hitlerowskich nazywają działaczy politycznych przeciwnego obozu).

Adw. Sack żąda wydalenia
dziennikarzy zagranicznych.

Po przerwie adwokat Sack, obrońca Torglera oświadcza, że doszło do jego wiadomości, **iż w Ameryce południowej, a zwłaszcza w Rio de Janeiro rozdmuchiwana jest wiadomość dziennikarska z Lipska, iż proces lipski jest prawdziwą farsą i poważnie brany być nie może.**

Sack zwrócił się do przewodniczącego z prośbą, aby kompetentne czynniki energicznie zaprotestowały przeciwko tej wiadomości, a dziennikarzom nadużywającym w ten sposób udzielonej im gościnności odebrano prawo dalszego uczestniczenia w rozprawie.

Wiadomość ta wywołała na galerji dużą konsternację, dziennikarze zagraniczni przyjęli ją natomiast spokojnie.

Tłumacz Majakowicz czyta następnie broszurę, która daje szczegółowy obraz przeszłości van der Luebbego.

Co mówi Torgler?
Kurtuazja wobec sądu i obrońcy.

Lipsk, 22 września.

Na krótko przed wyprowadzeniem Torglera z sali rozpraw grupa dziennikarzy zainterpelowała go o bliższe szczegóły, na co tenże z uśmiechem odpowiedział, że nie poczuwa się do żadnej winy i że w zbrodni podpalenia Reichstagu ani moralnie ani faktycznie nie współdziałał.

Oświadczenie swe zakończył Torgler słowami:

„Obrońcę wybrałem sam, mam do niego zaufanie i liczę na uniewinnienie."

To samo również potwierdziła żona Torglera.

Hitlerowcy są barbarzyńcami
twierdzi znakomity pisarz angielski Wells.

Londyn, 22 września.

Znany pisarz Wells na bankiecie literackim, urządzonym wczoraj w Londynie z racji 67-ej rocznicy jego urodzin, wystąpił z ostrym atakiem przeciwko Hitlerowi, stwierdzając, że w Niemczech los niezależnych pisarzy i los księgarń jest okropny.

Pewnego rodzaju energja i autoreklama części społeczeństwa niemieckiego nie powinny wprowadzać w błąd co do rzeczywistości niemieckiej.

To, co się dzieje w Niemczech — powiedział Wells — nie jest wcale programem. Jest to poprostu barbarzyńskie niszczenie cywilizacji, myśli i zdrowego rozumu.

Proces Gorgonowej przed Sądem Najwyższym

Obrona domaga się uchylenia wyroku sądu krakowskiego i wskazuje na szereg uchybień proceduralnych. — Adwokat Axer prosi o uznanie Gorgonowej za uniewinnioną.

Wyrok ogłoszony będzie dziś o godz. 2 po południu.

Warszawa, 22 września

W Sądzie Najwyższym zebrała się dziś liczna publiczność w związku z wyznaczonym o godz. 10 rano procesem Emilji Margeritty Gorgonowej, skazanej pierwotnie przez Sąd przysięgłych na karę śmierci, a następnie po skasowaniu wyroku na 8 lat więzienia za zabójstwo Lusi Zarembianki.

Rozprawie przewodniczy prezes II izby karnej, sędzia Rzymowski, **przy udziale sędziego Wyrobka, który już po raz drugi jest referentem sprawy oraz sędziego Syromiatnikowa, który zastąpił wyznaczonego pierwotnie sędziego Rudnickiego.**

Fotel oskarżycielski zajmuje prokurator Błoński.

W charakterze obrońców występują wszyscy trzej adwokaci, którzy brali udział w procesie: mec. Woźniakowski, Etinger i Axer.

Punktualnie o godz. 10 zamknięto drzwi sali i aż do czasu przerwy nikt nie mógł z niej wyjść, ani też dostać się na rozprawę.

Referat sędziego Wyrobka.

Sędzia Wyrobek przystąpił do referatu, który starał się uprościć i skrócić, gdyż szczegółowe przedstawianie przebiegu rozprawy I instancji oraz całego biegu procesu musiałoby zająć conajmniej cały dzień.

— Nie zamierzam dawać pełnego resumę procesu, choć z pewnych względów byłoby to pożądane, **gdyż wyrok sądu przysięgłych nie zawiera szczegółowej motywacji, jednak całość zarzutów skargi kasacyjnej, czyni zbędnem przedstawianie całości procesu.**

Jeżeli zajdzie po temu potrzeba, to odnośne ustępy przedstawię w krótkich słowach — oświadcza na wstępie sędzia referent, poczem odczytuje skargę kasacyjną.

Jeśli chodzi o pierwszy zawarty w niej zarzut, dotyczący sędziego zapasowego Soleckiego, który jak pisze obrona, wchodził do pokoju narad, co sprawiało wrażenie, iż bierze udział w konferencjach kompletu, to sędzia referent odczytuje odnośne decyzje sądu przysięgłych w Krakowie, który już podnoszoną przez obronę kwestję rozpatrywał.

Trybunał orzekł wówczas, że sędzia Solecki nie brał udziału w naradach, a zatem zarzut wysunięty przez obronę jest niesłuszny.

Następuje roztrząsanie drugiego zkolei zarzutu skargi kasacyjnej, dotyczącego kwestji oświadczeń przewodniczącego, które, jak dowodzi obrona, mogły nastrajać przysięgłych.

Zarzuty obrony.

Dalej przedmiotem referatu jest trzeci punkt, wiążący się z pytaniem, zadanem przez przewodniczącego sędziego Jendla do obrony czy uważa ona Henryka i Stanisława Zarembów za podejrzanych w sprawie i czy podejrzewa inne jeszcze osoby.

Wreszcie sędzia Wyrobek omawia jeszcze kwestję ustosunkowania się sądu do profesora Olbrychta. Trybunał skazał adw. Axera na 300 zł. grzywny za obrazę prof. Olbrychta podczas gdy tenże adwokat Axer za obrazę sądu otrzymał grzywnę w wysokości 100 zł.

Decyzja trybunału w tym przedmiocie gloryfikowała, zdaniem obrony, prof. Olbrychta w ten sposób, że w przysięgłych mogło wyrobić to przeświadczenie, iż zdanie prof. Olbrychta jest pewnikiem.

Przy tym ustępie adwokat Ettinger wnosi o ustalenie faktu, że obrona złożyła memorjał w przedmiocie ukarania adw. Axera grzywną, co też sędzia Wyrobek czyni, oświadczając:

— Wolę to odczytać, by nie wysuwano przeciw mnie zarzutów, że coś w referacie stuszowałem.

Następnie sędzia Wyrobek zatrzymuje się szczegółowiej na słynnem powiedzeniu sędziego przysięgłego Palczewskiego w Brzuchowicach, skierowanem do Gorgonowej:

— Niech się pani teraz przyzna, bo będzie zapóźno...

Znaczy to wyraźnie, według opinji obrony, że sędziowie przysięgli całkowicie byli zasugerowani już zgóry i w toku rozprawy jeszcze daleko przed jej zakończeniem mieli o niej wyrobione zdanie.

Pytania dla przysięgłych były niejasne.

Następnie referent szczegółowo zanalizował sześć pytań zadanych sędziom przysięgłym, przyczem zwraca uwagę, że podczas tego, **kiedy w trzeciem pytaniu była mowa o zabójstwie umyślnem, przysięgli zaprzeczyli o winie Gorgonowej, a w 6-em pytaniu nie było słowa „umyślnie". Nasuwa się wobec tego wątpliwość, czy wyrok jest słuszny i czy należało Gorgonową skazać za zabójstwo umyślne, czy też nieumyślne.**

W końcu referent mówi również o 14-tym punkcie kasacji, mianowicie o tem, jakby przysięgli mieli się umawiać z przewodniczącym trybunału, że dopuści dodatkowe pytanie, o ile zobowiążą się głosować jednakowo.

Mowy adwokatów Ettingera i dr. Woźniakowskiego

Po skończonym referacie sędziego Wyrobka zabiera głos adw. Ettinger, który analizując przebieg rozprawy krakowskiej stwierdza, że w toku rozpraw kilkakrotnie pogwałcono prawo i wobec tego wyrok ostać się nie może. Obrońca powołuje się na to, że Stasia Zarembę badali nie psychologowie, ale psychiatrzy i że sąd krakowski odrzucił odnośne wnioski obrony. Następnie adw. Ettinger omawia sprawę ukarania adw. Axera, a następnie stosunek sądu krakowskiego do prof. Olbrychta.

— W pewnym momencie trybunał zapytał nas, czy obrona posądza obu Zarembów o dokonanie zbrodni. **Gdy oświadczyliśmy, że „nie" i że nie mamy obowiązku do szukania sprawcy zbrodni, przewodniczący dr. Jendl oświadczył, że nie domaga się od nas, byśmy szukali sprawców zbrodni, ponieważ nie widzi po temu potrzeby.**

Czy przysięgli nie mogli zrozumieć tych słów w ten sposób, że nie trzeba **szukać sprawcy zbrodni, gdyż znajduje się on na ławie oskarżonych?**

Jest to oddziaływanie na sędziów przysięgłych, czego nie wolno robić.

Następnie trybunał krakowski uznaczył, że Kamiński nie może być sprawcą mordu seksualnego, ponieważ jest on żonaty. Cóż to ma do rzeczy — pyta adw. Ettinger. **Czy w małżeństwie nie ma zboczeń seksualnych?**

Następnie przewodniczący zwrócił się do Gorgonowej z pytaniem:

— Niech pani powie, jeśli to nie pani, to kto to mógł zrobić?

Pytanie to nie zostało zaprotokułowane wbrew żądaniu obrony. Nie było to zresztą pytanie, było to twierdzenie przewodniczącego, przeznaczone dla sędziów przysięgłych. Profesor Olbrycht w sposób niezwykle lekceważący traktował obronę.

— Wedle mego przekonania — oświadcza adw. Ettinger — jest dość powodów do uchylenia wyroku, ale panowie sędziowie w swem orzeczeniu macie powiedzieć: **„My nie wiemy czy Gorgonowa jest winna, ale nie chcemy, by innych sądzono w ten sposób.**

Trzy wnioski dr. Axera

Po przemówieniu adw. Woźniakowskiego, adw. dr. Axer zgłasza następujące wnioski:

1) Albo uznać na podstawie odpowiedzi przysięgłych Gorgonową za niewinną i skorygować wyrok trybunału krakowskiego, 2) albo skasować wyrok całkowicie i przekazać do ponownego rozpatrzenia sądowi przysięgłych, 3) albo skasować wyrok i przekazać sprawę do rozpatrzenia zwykłemu sądowi karnemu.

Prokurator p. Błoński, który zabrał głos po dr. Axerze przyznaje, że obrona wysunęła cały szereg zarzutów słusznych, że w toku rozpraw krakowskich popełniono pewną ilość uchybień, ale ponieważ nie mają one wpływu na treść wyroku, prosi sąd o oddalenie skargi kasacyjnej.

Przewodniczący zapowiedział wreszcie, że ogłoszenie wyroku nastąpi dziś o godz. 2 po południu.

Fala strejków w Stanach Zjednoczonych

Czy będzie zawarty pakt dewizowy angielsko-amerykański

Nowy York (PAT), *22 września.*

Osiem tysięcy pracowników „Westinghouse Electric" w Springfield w *stanie Massachussetts wypowiedziało się za strajkiem.*

Nowy Jork, 22 września. (PAT).

Jak donosi „New York Evening Post", prezydent Roosevelt rozważa podobno **możliwość zawarcia paktu dewizowego angielsko - amerykańskiego któryyby ustalił stosunek dolara do funta szterlinga.**

Sprawa ta pozostawać ma w związku ze zbliżającemi się rokowaniami, dotyczącemi długów wojennych.

Premjer Jędrzejewicz w Gdańsku

Uroczyste powitanie na dworcu.—Gmachy udekorowane barwami polskiemi.—Premjer i min. Zarzycki u prezydenta senatu.

Czy zwrot w stosunkach polsko-gdańskich?

Gdańsk, 22 września. (PAT.) Zapowiedziany przyjazd członków rządu polskiego do Gdańska, stanowiący rewizytę przedstawicieli senatu W. M. Gdańska, nastąpił dziś rano.

Punktualnie o godz. 9-ej przybył do Gdańska specjalny pociąg, wiozący p. prezesa rady ministrów Jędrzejewicza i ministra przemysłu i handlu Zarzyckiego wraz z towarzyszącemi im osobami.

Na granicy Wolnego Miasta w Hohenstein powitał gości polskich przedstawiciel senatu radca dr. Blume.

Na peronie w Gdańsku zebrali się na powitanie senatorowie dr. Kluck, dr. [illegible]ński, Keiser i Batzer, wyżsi urzędnicy senatu, komisarz generalny R. P. minister Papee z urzędnikami komisarjatu, kierownicy urzędów polskich i inne osobistości oficjalne. Liczna zebrana publiczność wznosiła okrzyki: Niech żyje Polska!

Pan premjer z towarzyszącemi mu osobami wszedł do salonów recepcyjnych, gdzie minister Pappe przedstawił członków senatu gdańskiego oraz inne osoby.

O godz. 10-ej pan premjer i pan minister Zarzycki udali się do gmachu senatu celem złożenia wizyty prezydentowi senatu dr. Rauschningowi. Przed gmachem ustawiona była kompanja honorowa Schupo, która prezentowała broń.

Po złożeniu wizyty pan premjer i p. minister Zarzycki odjechali do gmachu komisarjatu generalnego R. P.

O godz. 10-ej premjer i min. Zarzycki udali się wraz z otoczeniem do gmachu senatu celem złożenia oficjalnej wizyty senatowi Gdańska.

Przed gmachem senatu, który tak samo jak [illegible] budynki urzędowe, jest udekorowany flagami, ustawiona była kompanja honorowa policji gdańskiej, [illegible] do specjalnych poruczeń, w hełmach stalowych z trupiemi główkami.

W chwili przybycia gości orkiestra odegrała marsza cesarskiego. P. premjer oraz min. Zarzycki wraz ze świtą przeszli przed frontem kompanji honorowej, która prezentowała broń. Goście udali się następnie wraz z min. Papee do gabinetu prezydenta senatu, w którym oczekiwali prezydent Rauschning i wiceprezydent Greiser.

[illegible] pozostający do dyspozycji po[illegible] złożeniem wizyty senatowi a rewizyty prezydenta senatu gdańskiego wyjechał premjer Jędrzejewicz w celu złożenia osobistej wizyty grzecznościowej wysokiemu Komisarzowi Ligi Narodów, a minister przemysłu i handlu — prezydentowi rady portu Benzigerowi.

O godz. 11.30 prezydent Rauschning i wiceprezydent Greiser złożyli w mieszkaniu min. Papee rewizytę, dokąd udali się otwartym samochodem, eskortowani przez oddział gdańskiej policji konnej.

Bankiet w ratuszu.

Gdańsk, 22 września. O godz. 20-ej premjer Jędrzejewicz i min. Zarzycki w towarzystwie komisarza generalnego R. P. w Gdańsku p. Papee i członków świty udali się samochodami do ratusza na Langgasse, gdzie w historycznej sali czerwonej odbył się bankiet, w którym wzięło udział 35 osób. Podczas bankietu prezydent senatu p. Rauschning wygłosił przemówienie.

Mowa prezydenta Rauschninga.

„Panie premjerze! panie ministrze! Panowie! W imieniu senatu wolnego miasta mam zaszczyt serdecznie panów powitać. Kiedy przed kilku tygodniami nowy senat gdański składał swą oficjalną wizytę rządowi polskiemu, wyraził zastępca pana, panie premjerze, **życzenie ścisłej wzajemnej w współpracy między Polską a wolnym miastem Gdańskiem i podkreślił, że wyniki tej współpracy będą tem większe, im ściślejszą ona się stanie**".

Ku swemu zadowoleniu — stwierdza następnie p. Rauschning — od tego czasu stosunki polsko-gdańskie rozwinęły się w kierunku odpowiadającym temu życzeniu.

— Niezwłocznie po naszym powrocie z Warszawy — stwierdza p. Rauschning — **zostały podjęte bezpośrednie rokowania, których wynikiem jest zawarcie kilku ważnych umów i protokułów.** Trudne zagadnienia, które oddawna ciążyły na stosunkach obu stron znalazły tem samem rozwiązanie praktyczne i jak się spodziewamy, trwałe".

Prezydent Rauschning przypomina następnie, iż p. min. Zawadzki wypowiedział w Warszawie przekonanie, iż tylko wzajemne zaufanie może umożliwić usunięcie piętrzących się trudności.

— Pójdę jeszcze dalej — oświadczył p. Rauschning — stwierdzając, **że zawarte niedawno umowy i układy dopiero wówczas przyniosą obu stronom prawdziwy pożytek, jeżeli duch, który doprowadził do ich zawarcia w dalszym ciągu będzie ożywiał strony zainteresowane przy ich stosowaniu.** O takim duchu ze strony gdańskiej świadczy jasne sformułowanie postanowień o ochronie polaków gdańskich. Jest to duch wzajemnego szacunku i gotowości do współpracy zgodnie z wolą utrzymania pokoju".

Oceniam jako szczególnie szczęśliwy omen dla przyszłego rozwoju naszych **stosunków, iż rząd polski uznał, że nadszedł odpowiedni moment, by na naszą wizytę w Warszawie odpowiedzieć w Gdańsku. Nie po raz pierwszy** — mówi dalej prezydent Rauschning — w tych starych murach senat gdański ma zaszczyt witać dostojnych gości polskich, **nie po raz pierwszy ważkie słowo pada w tej sali o wzajemnych stosunkach.**

Odpowiedź premjera Jędrzejewicza.

W odpowiedzi na przemówienie prezydenta Rauschninga, premjer Jędrzejewicz wygłosił następującą mowę:

Panie prezydencie senatu, panowie senatorowie, panowie!

Dziękuję za wyrazy uprzejmego powitania, które pan, panie prezydencie senatu, zechciał skierować do mnie, jako do szefa rządu polskiego. Cieszę się, iż razem z panem mogę w dniu dzisiejszym zaznaczyć nowy etap na drodze zbliżenia polsko - gdańskiego.

Gdańsk jest prastarem miastem portowem o równie wielkiej tradycji handlowej, jak i znanem w swem zamiłowaniu do pielęgnowania kultury i sztuki. Stosunek jego do Polski datuje się nie od wczoraj. **Przechodził on różne koleje trwał jednak niezmiennie poprzez wieki i nawet oddzielenie Gdańska od większości ziem polskich kordonem granicznym nie mogło całkowicie zerwać naturalnych więzów gospodarczych, łączących port gdański z polskiem zapleczem.**

W stosunkach polsko - gdańskich widzieliśmy różne formy rozwojowe, zawsze jednak mogliśmy stwierdzić, **że im głębsze było zbliżenie między Polską i Gdańskiem, tem świetniejsze okresy swego rozkwitu przeżywał Gdańsk — tem większe usługi oddawał Polsce.**

Wola Gdańska największego zbliżenia do Polski — wola Polski zapewnienia Gdańskowi największego rozkwitu, winny nadal panować w naszych stosunkach i ułatwiać dojście do porozumienia w tych sprawach, które dopiero oczekują załatwienia. Pewność zaś, że najlepsze rozwiązanie może być znalezione jedynie w drodze bezpośrednich układów, winna nas utwierdzić w zachowaniu obranej obecnie linji postępowania.

Wznoszę ten kielich za zdrowie pana prezydenta senatu, panów senatorów i za pomyślność i rozwój wolnego miasta Gdańska."

Wizyta dziennikarzy polskich

Gdańsk, 22 września. (PAT.) Dziś o godz. 7 rano przybyła pociągiem pośpiesznym z Warszawy wycieczka 14-tu dziennikarzy polskich oraz 5-u korespondentów pism i agencyj zagranicznych.

Wycieczkę powitali na dworcu prezes gdańskiego syndykatu dziennikarzy niemieckich Zarske w mundurze S. A. oraz p. Tarnowski, referent prasowy komisarjatu generalnego R. P.

Dziennikarze polscy zamieszkali w hotelu „Danziger Hof". Obecni oni byli przy powitaniu p. premjera Jędrzejewicza i min. Zarzyckiego na dworcu oraz obserwowali przegląd kompanji Schuppo, dokonany przez p. premjera przed gmachem senatu.

Nowa konstytucja w Austrji

powiększy zakres władzy prezydenta republiki i rządu.

Wiedeń, 22 września.

Przywódca Heimwehry ks. Starhemberg, który przed dwoma dniami zakazał członkom Heimwehry należenia do „frontu ojczystego", ogłasza dziś rozkaz dzienny, w którym powiedziane jest, że kanclerz Dollfuss uwzględnił żądania, postawione przez Heimwehrę.

Kanclerz uczynił wielki krok naprzód na drodze odnowienia Austrji. Heimwehra dziękuje mu za to i ślubuje pójść za nim w zwartych szeregach, jeżeli i w przyszłości będzie on zmierzał do tych samych celów.

Prasa wiedeńska, przytaczając powyższy rozkaz, wyraża zapatrywanie, że ks. Starhemberg cofnie swój zakaz w sprawie „frontu ojczystego".

Wiedeń, 22 września.

„Politische Korrespondenz" zapowiada utworzenie tymczasowej „rady stanów i krajów", jako organu doradczego. Radzie tej rząd będzie przedkładał do zaopinjowania rozporządzenia doraźne.

„Weltblatt" donosi, że rada krajów i stanów będzie powołana do życia, być może, już w przyszłym tygodniu. **Niezależnie od tego przyspieszone zostały prace nad reformą konstytucji.**

Prezydent Miklas w przemówieniu swojem, wygłoszonem z okazji zaprzysiężenia nowych ministrów, oświadczył, **że powrót do dawnych form politycznych jest niemożliwy.** W myśl tego wypracowuje minister dr. Ender projekt konstytucji, **polegającej na wzmocnieniu prerogatyw prezydenta i rządu.**

Według tego projektu **nowa rada honorowa składać ma się tylko z 70 do 75 członków, wybieranych na podstawie pluralnego prawa wyborczego, mianowicie wyborcy zatrudnieni przez 10 do 15 lat w jednem przedsiębiorstwie lub też ojcowie rodzin otrzymają dwa głosy.**

Rada narodowa będzie się zajmować wyłącznie sprawami politycznemi, natomiast rada stanów — ustawodawstwem gospodarczem. Członków rady stanu będzie mianował prezydent republiki.

Humorystyczna skarga przeciw Polsce.

Członek mniejszości niemieckiej na G. Śląsku prosi Ligę Narodów o pomoc i żąda odszkodowania od rządu polskiego za to, że

...deszcz podmywa mu karczmę.

Genewa, 22 września

76 sesja rady Ligi Narodów rozpoczęła się dziś pod przewodnictwem norweskiego ministra spraw zagranicznych Mohwinkla.

Rada odbyła dwa krótkie posiedzenia poufne i publiczne. Na poufnem posiedzeniu rada ustaliła porządek dzienny obecnej sesji i zatwierdziła różne nominacje w sekretarjacie generalnym w szczególności nominację dotychczasowego wysokiego komisarza Ligi Narodów w Gdańsku p. Rostinga na dyrektora sekcji mniejszości sekretarjatu.

Przychylając się do żądania Iraku rada odroczyła rozpatrywanie skargi assyryjczyków decydując, że sprawą ta będzie załatwiona na następnej sesji.

Przy ustalaniu porządku dziennego rada Ligi musiała m. in. zdecydować co ma zrobić z petycją mniejszościową niejakiego Pawelczyka z polskiego Górnego Śląska, wniesioną na podstawie konwencji górnośląskiej. Petycjonarjusz skarży się, że na skutek podniesienia poziomu szosy, przechodzącej przed jego karczmą, w czasie deszczu wytwarzają się kałuże, które utrudniają do niej dostęp i domaga się od rady Ligi nakazania rządowi polskiemu, aby przywrócił stan szosy z przed stu lat i wypłacił mu odszkodowanie.

Rząd polski przesłał sekretarjatowi generalnemu Ligi uwagi, w których stwierdza, że system ochrony mniejszości dotychczas nie ma jeszcze wpływu na warunki atmosferyczne, wobec czego zapobiegnięcie wytwarzaniu się kałuż nie jest możliwe.

Na wniosek sprawozdawcy, rada postanowiła odesłać petycję do procedury lokalnej.

Fakt, że aeropag międzynarodowy, jakim jest rada Ligi musi się zajmować tego rodzaju humorystyczną skargą w sprawie deszczu, trapiącego członka mniejszości niemieckiej na Górnym Śląsku jest dowodem jak bardzo została spaczona idea ochrony mniejszości i jak jest nadużywana przez mniejszość niemiecką.

Umarli składają zeznania...

Sensacyjny dzień w procesie przeciw zabójcom ś.p. Tad. Hołówki

Sąd odczytał zeznania straconych sprawców napadu na pocztę w Grodku Jagiellońskim.

„Przyznaję się do tego, że zabiłem“ — zeznawał Danyłyszyn

Sambor, 22 września.

Po zeznaniach, złożonych przez 3 oskarżonych: Bunija, Motykę i Baranowskiego, **nadeszła kolej na odczytywanie zeznań, złożonych w śledztwie.**

Na początku rozprawy doszło do starcia między obroną i przewodniczącym.

Po zapowiedzi odczytania zeznań bezpośrednich sprawców morderstwa na ś. p. Hołówce, Bilasa i Danyłyszyna, adw. Rogucki stwierdził, iż sprzeciwia się takiemu odczytaniu procedura sądowa.

Innego był zdania prokurator, **który wniósł o odczytanie tych zeznań, gdyż Biłas i Danyłyszyn byli oskarżeni w tym procesie, jednak śledztwo w stosunku do nich umorzono, z powodu ich śmierci.** Trybunał po naradzie zdecydował odczytać zeznania..

Zeznania powieszonych

Słowa zeznań nieżyjących już bojowców robią na sali duże wrażenie:

„Przyznają się do winy“ — oświadcza Wasyl Biłas — „że wraz z Dymitrym Danyłyszynem dokonałem zabójstwa ś. p. Hołówki“

Jeszcze za czasu istnienia „Płasta“ (organizacja młodzieży ukraińskiej) — zetknąłem się z Motyką, który poinformował mnie o działalności U.O.W. i dał mi do przeczytania kilka egzemplarzy pisma „Surma“.

Za działalność w „Płaście“ osadzono mnie w więzieniu, gdzie przebyłem dwa tygodnie.

Tam zetknąłem się z Michałem Hnatowem, który powiedział mi, że wię o tem, iż Motyka dał mi informacje o U. O. W. i kazał mi spotkać się ze sobą po wyjściu z więzienia. Spotkaliśmy się w lesie. Hnatow odebrał odemnie i od Motyki ślubowanie. Przysięgliśmy, że nie zdradzimy nigdy U. O. W., na dowód czego podaliśmy mu ręce. Słów przysięgi nie mogę zdradzić“.

Dalej zeznał Biłas w śledztwie szczegóły planu co do zamachu na ś. p. Hołówkę i opisał w jaki sposób go dokonano.

Zabojstwa dokonał Biłas.

„O pobycie Hołówki w Truskawcu dowiedziałem się od Bunija i i o wszystkiem zawiadomiłem Hnatowa, który zażądał ścisłych informacyj. **Informacyj tych dostarczył Bunij na karteczce, która zaczynała się od słów: „Tadeusz Hołówko, naczelnik spraw wschodnich“.**

Hnatow oświadczył, że poseł Hołówko był inicjatorem pacyfikacji Małopolski Wschodniej i że dzięki niemu dużo ludzi zabito i zniszczono“.

Zabójstwa ś. p. Hołówki dokonał Biłas wraz z Danyłyszynem na rozkaz organizacji. Pouczono ich, że gdyby ich ujęto na gorącym uczynku, to mają powiedzieć, że są członkami U. O. W., że zamachu dokonali z rozkazu tej organizacji.

Pośmiertny głos Danyłyszyna.

Dymitr Danyłyszyn początkowo odmawiał wszelkich zeznań, twierdząc, że rozkaz otrzymał od organizacji U. O. W. i nie może zdradzić nazwy osoby, która mu ten rozkaz wydała. Później, gdy się dowiedział, że Biłas przyznał się do winy, zgodził się dać odpowiedzi na pytania. Zeznania jego pokryły się z zeznaniami Biłasa.

Zaczynają się one w sposób nast[...]pujący:

„Przyznaję się do tego, że doko[...]łem zabójstwa ś. p. Hołówki. Od[...]wiam dalszych zeznań. Dostałem [...] kaz od organizacji i wykonałem go“.

Jednakże potem Danyłyszyn z[...]nił swe pierwotne postanowienie i [...]żył zeznania dotyczące swego udz[...] w zabójstwie, które pokrywają si[...] zeznaniami Biłasa. Różnice zach[...] jedynie w drobnych szczegółach.

Przystąpiono z kolei do prze[...]chania świadków.

Pierwsza zeznaje służąca w [...] dzie SS. Służebniczek w Trusk[...] Marja Fabiak, nie wnosząc jedn[...] rozprawy nic ciekawego.

6 strzałów...

Dalszy świadek Brykowski, k[...] w krytycznym czasie mieszkał w [...] sjonacie SS. Służebniczek opow[...] szczegółowo, jak krytycznego wie[...]ra o godzinie 8.10 usłyszał sześć s[...]łów.

Wybiegł wówczas na korytarz [...] baczył zbiegającego ze schodów os[...]nika, który groził mu rewolwerem. Osobnik ów był w płaszczu, wyglą[...] na młodego człowieka ze sfery ro[...]tniczej.

Świadek opowiada następnie o ch[...]rakterystycznym szczególe, a mian[...]wicie, gdy wybiegł z willi, udając s[...] po lekarza **zauważył na jezdni [...] osobników, stojących od siebie w [...]ległości kilku kroków. Dwuch [...]szych trzymało ręce w kiesze[...] gdyby na broni. Robili wraże[...] obserwujących to, co się dzie[...] sjonacie.**

Świadek wyciągnął rewolwer [...] knał: „Ręce do góry“. Jeden z [...] woli wyciągnął rękę z kieszeni [...] niósł ją, świadek pobiegł dalej. W [...]szym ciągu oświadczył, że tego d[...] korytarzu willi było ciemniej, niż [...]kle.

Oskarżony Bonij wyjaśnia, że [...] takty do lamp mieściły się równie[...] korytarzu i każdy mógł je zapalić [...]dnakże na planie willi jaki mu pok[...] je przewodniczący, oskarżony kon[...] tów tych nie może znaleźć. Świ[...] Brykowski podkreśla dalej, iż c[...] widywał Bonija w towarzystwie [...]dych ludzi.

Przełożona SS. Służebniczek [...]dora Mykitak, która miała następ[...] znawać nie przybyła na rozpr[...] gdyż nie doręczono jej wezwania. Przewodniczący odczytał wobec [...] jej zeznania.

Opowiada ona, że dowiedziała się, iż ś. p. Hołówko ma wyjechać oraz [...]słała mu kartę meldunkową [...] w który wpisywali się wybitniejsi [...] ście przebywający w pensjonacie.

Przewodniczący odczytał [...] mu tekst, który tego dnia wpisał [...] Hołówko: **„Pobyt w pensjonacie SS. Służebniczek zachowam w miłej pamięci. Jestem bardzo wdzięczny za opiekę, troskliwość i życzliwość, [...]rej tyle miałem dowodów ze strony Siostry Przełożonej i zgromadzenia. Podpisany Tadeusz Hołówko dn. [...] sierpnia 1931“.**

Odczytanie tego jakby pośmiertnego listu zmarłego, wywołuje na sali [...]że wrażenie.

O godzinie 11 -ej przewodniczący [...]rządził przerwę.

Serdeczne pożegnanie płk. Filipowicza.

Bankiet na cześć polskiego lotnika.

Moskwa, 22 września

Płk. Filipowicz opuścił dziś rano Czeboksary i udał się na statku do miasta Gorkij (dawniej Niżnij Nowgorod), a stamtąd do Moskwy, gdzie oczekiwany jest w sobotę.

Przy odjeździe na przystani w Czeboksarach wystawiono kompanję honorowa z orkiestrą. Płk. Filipowiczowi zgotowano serdeczne pożegnanie, w którem wzięli udział przedstawiciele rządu republiki czuwaszskiej z zastępcą prezesa rady komisarzy ludowych Szewle na czele.

W przeddzień odjazdu prezes rady komisarzy ludowych republiki czuwaszskiej Toksin wydał na cześć płk. Filipowicza bankiet, w którym wzięli udział członkowie rządu oraz centralny komitet wykonawczy republiki, a także przedstawiciele prasy.

Entuzjastyczne przyjęcie lotników polskich,

którzy zdobyli puhar Gordon Benneta

Montreal (PAT), 22 września.

Wczoraj rano przybyli do Montrealu kpt. Hynek i por. Burzyński.

Przywieźli oni z sobą balon, na którym odnieśli zwycięstwo w zawodach o puhar Gordon Benneta.

Wieczorem kolonja polska zgotowała zwycięzcom entuzjastyczne przyjęcie w domu polskim.

Dwa samoloty francuskie

przeleciały wczoraj nad Lwowem

Lwów, 22 września. (PAT.)

Dziś o godz. 8.35 wylądował na lotnisku cywilnem w Skniłowie jeden z aparatów francuskich, lecących z Rosji Sowieckiej do Francji.

Po nabraniu zapasu paliwa i oliwy, samolot o godz. 8.45 odleciał w dalszą drogę do Paryża.

Lwów (PAT), 22 września.

O godzinie 9.18 przeleciał nad lotniskiem w Skniłowie aparat „Devoitine“ z ministrem Cot'em i nie lądując, skierował się w stronę Pragi.

Trzeciego aparatu dotychczas niema.

Z Polskiego Radja.

ŻYCIE A KRYMINAŁ.

W niedzielę, dnia 24-go września, o godzinie 14-ej rozgłośnia łódzka Polskiego Radja nada niezmiernie interesujący odczyt p. Romana Mersona p. t. „Życie a kryminał“.

Prelegent, jako doskonały obserwator życia sądowego, przytoczy szereg niezwykle ciekawych obrazków z łódzkich sal sądowych.

KRÓL BATORY i JAN III SOBIESKI.

Z okazji 250-letniej rocznicy odsieczy króla Jana III-go Sobieskiego pod Wiedniem w sali Teatru Miejskiego (Scala) wygłoszony zostanie staraniem komitetu obchodu odczyt przedstawiciela Polskiego Towarzystwa Historycznego majora Ottona Laskowskiego p. t. „Król Batory i król an III Sobieski“.

Z uwagi na niezwykle ciekawy i aktualny temat rozgłośnia łódzka w czasie odczytu zainstaluje na sali swój mikrofon, aby tem samem umożliwić wysłuchanie prelekcji wszystkim radjosłuchaczom.

Transmisja rozpocznie się o godz 17.15.

ZJAZD — ZABAWA RODZINY RADJOWEJ.

Król speakerów polskich, Tadeusz Bocheński, który niedawno nagrał na płyty gramofonowe kilka sentymentalnych, cieszących się ogromnem powodzeniem piosenek, poraz pierwszy wystąpi publicznie ze swoim nowym repertuarem przed publicznością łódzką na zjeździe towarzyskim członków i sympatyków Łódzkiej Rodziny Radjowej w dniu 30 września w sali Tow. Śpiewaczego przy ul. Piotrkowskiej Nr. 243.

Pozatem na imprezie tej wystąpi Mieczysław Fogg, Janina Brochwiczówna, Stefan Witas i wielu innych popularnych artystów Polskiego Radja.

W programie przewidziany jest wybór królowej zjazdu i moc innych niezwykle oryginalnych atrakcyj.

Bilety wejścia są już do nabycia w sekretarjacie Ł.R.R., ul. Nawrot 8, w cenie zł. 2 dla członków i zł. 3 dla sympatyków i gości.

KRONIKA

Wrzesień **23** SOBOTA

Dziś Tekli
Jutro N. M. P. od w. n.

Wschód słońca	5.22
Zachód słońca	17.35
Wschód księżyca	10.49
Zachód księżyca	18.47
Długość dnia	12.45
Ubyło dnia	4.32

Za dużo świąt

Zarządzenie ministerstwa oświaty

(ak) Bardzo ważne zarządzenie ministra oświaty nadeszło w dniu onegdajszym do wszystkich łódzkich szkół.

Chodzi mianowicie o to, że w bieżącym roku szkolnym zbiega się szereg rocznic historycznych, uroczyście obchodzonych przez społeczeństwo. Minister oświaty zarządził w tej sprawie, że obchody szkolne tych rocznic, nie mogą przerwać normalnego toku nauki a powinny być o uwzględniane przez pogadanki na lekcjach historji, lub języka polskiego.

O ile szkoła urządzić pragnie jakiś obchód szczególnie uroczyście, musi przenieść go na dzień świąteczny, lub na godziny popołudniowe zwykłego dnia nau-

Strajk metalowców

będzie dziś zlikwidowany.

(a) W ciągu dnia wczorajszego strajk w przemyśle metalowym trwał bez żadnych zmian. Obie strony zajęły pozycję wyczekującą i nie wystąpiły z żadnemi propozycjami ugodowemi, podkreślając jednak, że w każdej chwili podpiszą umowę na wystawionych przez siebie warunkach.

Wobec tego inspektor pracy, nie mając podstaw do wznowienia pertraktacji, nie wyznaczył terminu nowej konferencji.

Spodziewać się jednak należy, że w ciągu dnia dzisiejszego sytuacja ulegnie gruntownej zmianie, albowiem zarówno robotnicy, jak i przemysłowcy skłonni są do pewnych ustępstw.

Rejestracja rocznika 1915.

Dziś w sobotę dnia 23 b. m. o godzinie 8-ej rano winni się zgłosić do rejestracji w biurze wojskowem zarządu m. Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 165 mężczyźni rocznika 1915 zamieszkali na terenie 8 komisarjatu p. p. o nazwiskach na litery F. G. H. Ch. i zamieszkali na terenie 13-go komisarjatu p. p. o nazwiskach na litery A, B, C, D, E, F, G. H. I. J. K.

Zgłaszający się do rejestracji winni być zameldowani na terenie m. Łodzi, posiadać dowód osobisty, w braku zaś dowodu — metrykę urodzenia lub wyciąg z rejestru ludności oraz zaświadczenie tożsamości osoby z fotografią.

Do rejestracji winny się zgłosić również te osoby zamieszkałe na terenie Łodzi, które nie mogą stwierdzić swej przynależności do obcego państwa.

Winni niezgłoszenia się w terminie do rejestracji wojskowej ulegają karze grzywny do 3000 zł. lub aresztu do 3 miesięcy albo obu tym karom łącznie.

Zjazd działaczy

samorządowych w dziedzinie opieki społecznej

(ak). — W nadchodzącą niedzielę i poniedziałek odbędzie się w Poznaniu ogólnokrajowy zjazd przedstawicieli opieki społecznej samorządu terytorjalnego. Z Łodzi na ten zjazd wyjeżdża naczelnik wydziału opieki społecznej, p. Sławski.

Na zjeździe przedstawicieli opieki społecznej wygłoszone zostaną referaty na temat „Opieka nad matką nieślubną i walka z podrzucaniem dzieci". Pozatem wygłoszono referat o opiece społecznej w gminach wiejskich.

Uczestnicy zjazdu zwiedzą urządzenia miejskie w Poznaniu wystawę „Przyszłość, zdrowie i opieka społeczna" oraz poznańskie zakłady opieki społecznej.

BANKI ŁÓDZKIE UCHWALIŁY

subskrybować Pożyczkę Narodową w wysokości 2 i pół proc. kapitałów zakładowych i rezerwowych.

Pracownikom rozkładają subskrypcję na 12 rat

W dniach 18 i 21 b. m. odbyło się zebranie plenarne członków Łódzkiego oddziału Zwiazku Banków pod przewodnictwem p. J. Prusickiego, dyr. tut. oddziału Banku Dyskontowego Warszawskiego.

Przedmiotem obrad była sprawa subskrypcji 6 proc. Pożyczki Narodowej Uchwalono ażeby Banki subskrybowały tę pożyczkę w wysokości 2 i pół proc. swych kapitałów zakładowych i rezerwowych oraz, ażeby ułatwiły personelowi dokonanie wpłat na subskrypcję drogą rozłożenia odnośnych potrąceń na okres dłuższy niż ustalony w warunkach subskrypcji, możliwie do 12 miesięcy ewent. drogą ułatwień w innej formie.

Pozatem postanowiono agitować wśród banków niezrzeszonych, aby również subskrybowały pożyczkę narodową w odpowiedniej wysokości.

* *

W dniu 21 b. m. odbyło się nadzwyczajne walne zebranie związku zawodowego księgowych woj. łódzkiego, na którem uchwalono:

1) Zgłosić czynny udział w pracach Komitetu Wojewódzkiego.

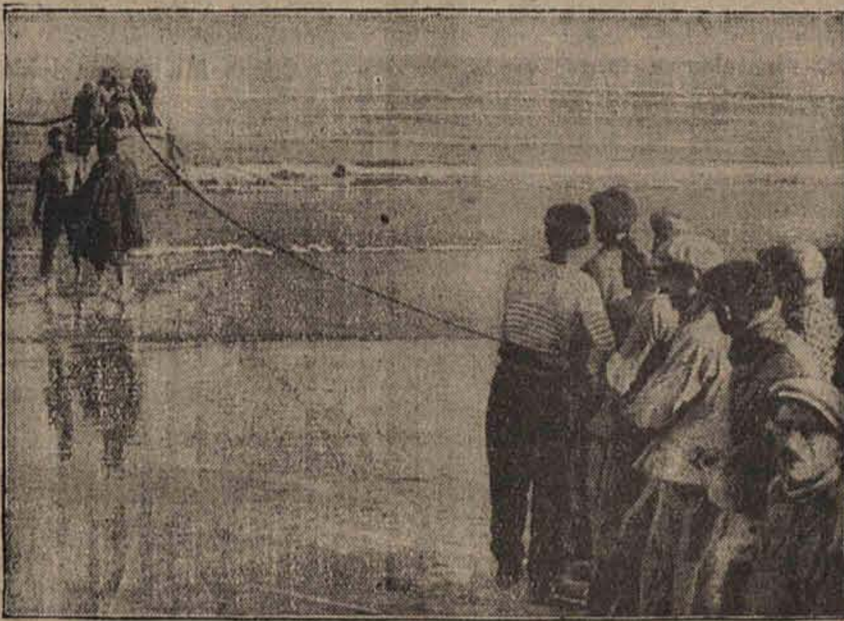
2) Zobowiązać się do subskrybowania Pożyczki Narodowej w wysokości uchwalonej przez ogólnopolski Pracowniczy Komitet Pożyczki Narodowej.

3) Niezależnie od powyższej uchwały walne zebranie postanowiło subskrybować Pożyczkę Narodową również z funduszów Związku.

* *

Zarząd Syndykatu Dziennikarzy Łódzkich postanowił ulokować znaczną część funduszu zapasowego Syndykatu w obligacjach Pożyczki Narodowej.

Nowy kabel telefoniczny

Pomiędzy Calais (Francja) a St. Margarete Bay (Anglja) przeprowadza się nowy kabel telefoniczny. Zdjęcie przedstawia robotników, zatrudnionych przy zakładaniu kabla na plaży w Calais.

Dzień inteligenta w Łodzi

będzie obchodzony w niedzielę, dn. 24 b. m.

Pracownicy umysłowi całej Rzeczypospolitej Polskiej obchodzą w niedzielę 24 b. m. „Dzień Pracownika Umysłowego" to też związki zgrupowane w Radzie Okręgowej Unji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych dokładają starań, aby dzień ten wypadł w Łodzi równie okazale, jak w innych miastach.

Cele tego dnia propagandy są jasne i pozytywne. Naczelnem hasłem święta pracowniczego jest **„Wszyscy w szeregi związków zawodowych"**, a obok tego wysuwane są postulaty aktualne, które świat pracy umysłowej uznał za całkowicie już dojrzałe do realizacji: umowy zbiorowe i rozjemstwo, skrócenie czasu pracy, wprowadzenie Izb Pracy oraz zatrudnienie wszystkich bezrobotnych pracowników umysłowych.

Program obchodu „Dnia" jest następujący: **w sobotę w godzinach 17—17.15 Łódzka Rozgłośnia Polskiego Radja transmituje przemówienie z Warszawy prezesa Unji p. Anatola Minkowskiego, o godzinie 19-ej przemarsz orkiestry głównemi ulicami miasta i rozdawnictwo odezw, w niedzielę o godzinie 11-ej Akademja w sali Filharmonji przy ul. Narutowicza z udziałem zaproszonych przedstawicieli władz i pokrewnych organizacyj, na której przybywający z Warszawy członek komitetu wykonawczego Unji H. Rygier wygłosi okolicznościowe przemówienie, o godzinie 14-ej zawody sportowe na boisku W. K. S., a wieczorem o godz. 20-ej raut w lokalu Rady przy ul. Piotrkowskiej 108.**

Znalazł skarb w ubikacji.

Dozorca domu oddał 150 tys. zł. policji.

Z Warszawy donoszą:

Lotem błyskawicy rozeszła się wczoraj wieczorem sensacyjna wiadomość o znalezieniu w Warszawie olbrzymiego skarbu. Wiadomość podawano sobie z ust do ust na ulicach Żelaznej, Grzybowskiej, Towarowej i Wroniej, nikt jednak nie mógł udzielić bliższych szczegółów ani wyjaśnień,

gdzie kto i kiedy znalazł owe skarby.

Pogłoski na ten temat doszły wreszcie do wiadomości policji, która wszczęła poszukiwania. Po kilku godzinach ustalono, że plotka ma dużo prawdy, gdyż rzeczywiście dozorca domu przy ul. Grzybowskiej 71, Roman Gaguła, sprzątając ubikację ogólną w drugiem podwórzu natrafił przypadkowo na pakiet, ukryty w piecu.

Gaguła, nie zwierzając się nikomu, przyniósł pakiet do swego mieszkania i z zachowaniem wszelkiej ostrożności (przypuszczał bowiem, iż paczka może zawierać bombę zegarową lub dynamit) począł odwijać papier, którym

tajemnicza paczka była okręcona.

Po częściowem zdjęciu papieru, Gaguła zobaczył jakieś akcje, dolarówki, pożyczki państwowe, obligacje towarzystw kredytowych itd.

Porozumiawszy się z policją VI komisarjatu, dozorca zameldował o znalezieniu skarbu w urzędzie śledczym. Delegowany specjalista obliczył **zawartość paczki na sumę 156.000 złotych w papierach wartościowych.** Znaleziony majątek zatrzymano w urzędzie śledczym.

Policja prowadzi dochodzenie i szuka właściciela akcyj. Istnieje bowiem przypuszczenie, że papiery wartościowe znalezione przez Gagułę pochodzą z kradzieży. Złodziej, prawdopodobnie w czasie ucieczki, nie chcąc posiadać przy sobie dość dużej paczki,

ukrył ją w ubikacji.

Tymczasem przed domem przy ul. Grzybowskiej 71, gdzie znaleziono papiery wartościowe, gromadziły się do późnej nocy

olbrzymie tłumy publiczność'.

Lokatorzy domu stawiają wniosek, by w razie nieodnalezienia właściciela podzielić zawartość paczki pomiędzy nimi i dozorcę.

Trup w Filharmonji

Po przedstawieniu odebrał sobie życie

Z Warszawy donoszą:

Woźny gmachu Filharmonji warszawskiej, w którym mieści się kino, Antoni Michalak, sprzątając dziś rano na galerji, zobaczył wiszącego na pasku, umocowanym do poręczy, jakiegoś mężczyznę.

Michalak zawiadomił policję 10-go komisarjatu i pogotowie ratunkowe. Lekarz stwierdził śmierć desperata. Zwłoki przewieziono do prosektorjum.

Policja przystąpiła do ustalenia nazwiska samobójcy. Dochodzenia są utrudnione, gdyż w ubraniu zmarłego nie znaleziono ani dokumentów, ani notatek. Desperatem jest mężczyzna lat około 50, ubrany w ciemny garnitur. Przed powieszeniem się desperat zdjął pantofle, które postawił pod krzesłem. Prawdopodobnie przybył on do kina na ostatnie przedstawienie filmu, poczem ukrył się pod krzesłem i następnie, gdy nikogo nie było, odebrał sobie życie.

Na ilustracji powyższej widzimy jedną z osobliwości nowojorskiego Ogrodu Botanicznego, którą jest olbrzymia roślina o 600 pąkach. Roślina ta zakwita raz na sto lat.

Dnia 21 września r. b. zmarł po krótkich cierpieniach, mój najukochańszy mąż, nasz najdroższy ojciec, brat i dziadek

b. p. ARTUR SZUMACHER

przeżywszy lat 64.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu przedpogrzebowego nastąpi w niedzielę, dnia 24 września o g. 12 w południe o czem zawiadamia pozostała w nieutulonym żalu

Żona, Dzieci i Rodzina

Uprasza się o nieskładanie kondolencyj.

Po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarła w dniu 22 b. m.

B. P.

Eugenja Goldfarbowa

żona lekarza.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok odbędzie się w niedzielę, dnia 24 b. m. o godzinie 13-ej z domu przedpogrzebowego przy cmentarzu żydowskim, o czem zawiadamia pozostała w nieutulonym żalu

STROSKANA RODZINA.

Przygnębiony niespodziewanym zgonem swego długoletniego kolegi i wspólnika

B. P.

Artura Szumachera

człowieka szlachetnego charakteru, przyłączam się do bólu dotkniętej ciosem rodziny.

Niech Mu ziemia lekką będzie.

J. SZMUKLEROWSKI

Jutro, w niedzielę, dnia 24 b. m. o g. 12 w poł. odbędzie się na cmentarzu żydowskim, uroczyste nabożeństwo oraz odsłonięcie pomnika

b. p. RACHELI (Eli) GOLDBERŻANKI

FARMACEUTKI.

Na smutny ten obrzęd zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych

RODZICE I SIOSTRY.

Boleśnie dotknięci nagłym zgonem naszego nieodżałowanej pamięci Szefa

b. p. ARTURA SZUMACHERA

wyrażamy Rodzinie gorące współczucie.

Personel T-wa Transp. „POLROS".

Pełna tabela wygranych

Wczoraj w 14-tym dniu ciągnienia loterji, główne wygrane padły na numery:

Zł. 20.000 — 9671.

Zł. 10.000 — 111404 114317 132682.

Zł. 5.000 — 527 67671.

Zł. 2.000 — 2248 6156 17161 19697 20647 21172 35397 50331 56728 61461 74170 75804 104726 110836 131319 133137 136781 147330 149948 152027 153658.

Zł. 1.000 — 119 23304 2667 5030 6327 10468 11395 11557 12148 15265 33463 35937 40528 42972 43193 50971 57068 64543 76144 83299 83891 83719 8616 87807 88407 92091 93120 93311 94998 105880 109454 113535 115046 122704 123700 124986 129200 129893 131033 131592 135424 136484 143124 146727 154910.

Po 250 zł. na N-ry:

11 145 332 445 610 98 828 1119 285 420 979 2017 101 9 13 96 262 72 441 47 565 109 10 818 73 935 3118 30 44 413 537 734 83 831 965 4042 146 206 11 319 429 577 726 38 836 5088 121 406 518 81 93 655 717 800 55 91 906 6067 344 478 85 88 845 57 982 7027 94 566 415 25 641 77 92 726 95 8068 176 239 330 455 72 89 622 77 701 42 9031 72 263 73 394 484 854 964 68 10093 104 18 317 53 519 794 820 73 11065 85 181 410 63 508 635 803 962 12025 78 200 371 468 77 542 756 811 21 909 74 13310 94 400 501 822 52 97 904 5 14043 87 239 310 475 742 78 86 801 6 46 15145 64 80 84 253 317 523 658 742 92 833 16136 242 515 610 40 75 783 825 86 98 979 80 17048 80 113 87 263 264 67 407 16 600 858 901 18065 253 313 50 411 46 74 526 34 88 653 723 812 900 19205 253 313 50 411 46 74 526 34 88653 723 812 90030 20062 104 226 57 402 4 564 624 746 801 904 95 21267 325 42 528 80 660 906 22065 197 200 52 339 70 462 29 521 749 98 812 55 64 906 54 23010 49 55 75 331 456 63 524 61 73 667 746 846 59 964 24302 72 627 59 945 25095 125 80 270 408 525 693 848 96 903 29 48 74 26013 86 177 243 50 72 368 584 656 762 821 998 27088 768 898 28256 68 302 611 89 724 900 7 93 29340 76 531 93 731 86 866 937 96 30148 200 19 344 84 456 95 98 524 680 852 911 83 31046 99 184 293 562 85 838 99 917 32185 235 72 411 650 702 61 814 33113 54 62 84 301 428 78 560 653 724 59 66 818 25 963 34122 210 360 477 93 599 614 79 735 967 87 35197 336 457 568 72 628 745 92 845 947 79 36118 53 78 354 432 569 645 792 802 73 945 60 65 37012 143 200 10 64 322 89 661 745 57 64 820.

38026 61 90 183 247 65 88 377 582 898 923 39147 282 353 54 97 710 26 806 98 40030 83 161 225 448 566 722 848 965 41100 21 23 439 40 523 684 908 42129 362 440 676 733 880 920 59 43236 48 495 520 603 710 81 846 81 928 33 44123 207 45 68 442 522 657 752 881 979 45125 71 204 59 76 318 423 46005 75 142 285 385 468 626 753 846 47020 91 350 77 423 72 501 6 68 829 63 951 85 48114 15 80 223 324 50 72 423 694 731 827 34 989 49018 43 215 542 662 734 980 50038 110 218 358 69 451 514 613 58 77 720 27 949 50 74 51192 234 61 364 524 62 788 885 910 23 40 52041 132 295 335 54 68 430 631 36 53 753 879 53014 49 210 354 87 562 77 622 60 705 54077 91 107 205 321 90 483 647 807 995 55006 116 373 455 87 602 858 66 930 78 56110 233 81 349 81 91 979 57004 45 113 270 383 487 740 882 947 90 58051 63 71 130 33 98 231 307 409 15 49 639 700 10 818 913 55 59145 55 250 319 418 523 92 656 99 788 811 49 74 79 60108 39 274 88 771 76 911 46 61098 141 71 81 216 446 65 568 674 86 900 62090 131 211 53 63 319 423 564 621 86 749 844 48 993 63232 316 460 822 977 64062 68 84 112 219 527 29 640 74 95 896 931 93 65294 499 532 655 951 66136 343 403 640 747 905 28 67025 29 89 177 392 466 527 69 673 842 44 60 977 82 88 68008 101 60 317 451 621 42 778 903 93 69027 84 108 208 32 46 438 899 70181 98 840 47 82 93 71228 375 406 623 73 923 53 72082 122 549 785 905 73090 137 439 619 70 702 32 805 74120 75 81 209 33 369 449 515 38 46 721 75030 114 58 69 85 439 77 642 800.

76053 191 328 43 50 580 82 754 77069 120 258 373 519 639 709 986 78184 87 424 528 650 74 89 950 79035 44 65 68 279 923 24 553 602 765 923 62 80268 343 48 406 33 703 70 889 81044 106 239 67 92 426 89 633 38 70 791 884 947 82348 400 540 682 741 95 800 11 64 83079 86 273 351 422 62 590 644 728 79 821 35 935 84077 454 92 640 714 51 60 809 923 83 85015 84 92 175 229 348 550 607 78 803 74 979 84 86153 202 384 713 47 57 991 87049 50 94 196 428 37 535 651 61 751 53 61 893 911 76 88026 45 93 133 409 500 61 63 99 89061 448 604 65 717 819 91 965 90046 51 120 75 296 312 27 99 642 704 52 91049 88 180 214 18 52 342 423 545 54 57 81 694 778 816 63 925 92011 108 51 214 314 38 557 710 93124 443 564 605 13 74 701 5 45 64 841 87 94091 370 446 79 580 617 700 95052 326 507 24 39 712 14 31 802 57 987 96005 61 235 75 331 71 516 18 39 58 697 832 48 903 97120 256 343 575 717 34 960 76 96 980084 264 398 412 97 521 859 99076 201 48 85 539 63 90 832 100004 31 341 57 75 542 604 736 71 91 101012 35 97 183 277 457 632 751 93 824 102072 150 83 209 17 25 404 38 591 626 82 743 62 66 828 918 30 103147 237 71 344 70 495 659 734 992 104011 18 78 371 408 69 752 863 73 953 105150 522 958 106098 100 18 213 306 486 513 28 773 805 32 941 107260 318 699 945 108022 74 162 74 296 302 76 430 53 781 861 109091 121 546 685 761 97 843 110051 152 79 202 26 438 697 710 86 111205 49 696 787 112283 405 13 58 505 28 746 804 18 53 903 67 113014 108 16 247 423 547 605 735 910 38 39.

114092 197 214 95 449 605 31 80 935 57 115111 27 52 201 99 317 559 627 772 116173 441 83 623 797 874 117016 62 260 73 312 693 716 17 836 913 118038 128 360 94 407 8 50 568 655 814 119089 214 47 447 659 740 965 120095 338 75 458 620 81 849 121038 214 28 44 839 432 501 11 672 95 701 9 842 983 94 122050 254 408 53 98 508 21 30 61 67 613 734 819 44 905 123068 118 27 67 224 49 303 32 634 53 90 794 865 90 940 124085 202 355 441 99 647 703 37 39 960 125031 41 62 126 89 231 302 434 43 78 98 540 656 91 97 785 916 126113 67 83 219 46 91 316 26 51 545 51 654 732 933 127106 499 586 736 869 128329 429 571 603 765 814 43 949 81 129041 312 58 87 130083 123 406 509 60 90 833 973 131107 25 96 275 452 76 903 51 132022 154 263 333 488 581 82 133062 237 519 30 753 824 938 134087 273 305 41 655 87 829 974 135079 124 489 567 795 136115 48 202 67 346 54 623 52 720 913 21 76 90 137032 171 250 390 455 537 55 61 71 627 138197 619 768 864 992 139018 55 69 164 464 78 83 906 140119 200 63 359 512 61 891 905 91 141178 290 352 64 744 821 953 142122 26 279 301 39 58 92 579 671 999 143127 228 57 326 406 34 81 659 144065 94 236 418 840 992 145071 78 81 98 174 243 60 664 87 832 915 146128 366 536 955 147103 41 44 222 25 61 97 310 38 477 78 531 621 73 728 818 78 913 148006 37 227 375 462 501 16 663 746 55 149313 14 517 621 22 40 70 757 802 150074 287 347 467 562 653 74 705 895 151177 204 300 11 93 422 76 506 710 910 12 28 152262 530 79 611 804 153074 87 131 38 201 477 95 614 97 726 154110 230 417 79 687 840.

W dalszym ciągu padły następujące wygrane:

20.000 zł. nr nr. nr. 3100. 123519.

15.000 zł. na nr. 133196.

10.000 zł. na nr. 18722.

5000 zł. na nr. nr. 38610, 83665, 85333, 149762.

2000 zł. na nr. nr. 4431, 27451 25844 27204 29870 32274 55631 58386 65907 82446 89504 103486 112635 121468 136120 140440 153336.

1000 zł. na nr. nr. 7110 9184 9721 16959 17142 26053 30993 33238 48181 48199 48701 51901 53218 60947 66500 66169 68497 81390 82067 85557 91861 95234 97733 100398 101876 108167 111742 117117 149078 149476 151522 154976.

Po 250 zł. wygrały numery:

82 160 336 46 536 643 776 820 60 908 81 122 171 235 88 518 84 91 887 908 9 [illegible] 592 99 705 889 95 990 3146 235 466 79 723 55 73 [illegible] 391 557 98 639 771 811 942 5143 270 330 80 502 623 60 726 913 89 6117 22 52 254 60 398 497 557 654 744 7046 358 72 416 578 810 18 23 971 8342 484 97 524 634 747 857 903 31 99 9156 201 398 538 65 607 69 77 700 4 72 883.

10002 63 76 113 25 322 26 95 473 654 872 967 93 11011 199 230 362 99 429 527 38 78 89 691 792 847 55 69 12255 377 432 95 683 13100 262 419 621 902 63 72 14072 90 351 70 80 424 53 581 686 751 66 986 15208 60 525 694 98 781 818 16004 257 320 529 608 712 954 17051 166 222 59 465 74 504 713 18051 304 429 62 540 620 764 978 98 19044 234 421 935 20113 220 350 89 526 56 719 41 94 854 920 54 21096 180 95 266 96 522 54 668 792 853 22033 143 545 753 834 921 61 90 23252 466 637 68 87 710 837 969 24131 33 98 316 21 34 45 661 74 733 914 25033 116 230 349 445 575 694 765 821 904 26031 51 80 182 93 222 61 381 427 34 536 41 77 646 73 795 949 27309 460 654 813 43 920 28059 60 72 120 919 129107 88 278 738 871 931 47 93 30079 208 348 438 68 997 31140 203 13 312 77 464 542 600 93 783 872 928 32080 142 316 81 447 61 698 755 56 983 33696 810 34117 280 96 395 445 78 505 632 768 856 95 946 35052 156 207 14 382 533 891 36171 286 300 8 21 47 411 512 57 606 732 904 16 94 37003 51 79 188 220 303 601 709 91 808.

38077 143 511 647 92 728 99 39028 67 126 312 28 31 467 508 48 757 937 85 88 40016 94 477 504 69 699 41076 351 73 405 36 591 768 990 42032 169 247 381 85 90 413 561 861 73 922 82 43103 227 369 423 556 61 618 913 54 44059 140 220 350 589 734 853 45036 102 323 503 37 624 751 828 72 946 47 50 46182 373 94 518 74 698 727 44 51 94 802 947 59 47015 199 239 455 597 645 734 43 68 822 950 95 48087 282 320 41 635 970 96 49021 57 152 385 552 823

50054 247 317 28 527 621 817 953 51041 221 311 14 78 479 515 36 619 52444 569 629 987 53051 100 23 99 287 336 50 516 64 648 54 773 864 54031 177 268 314 648 709 802 9 938 60 55065 95 175 99 248 362 64 490 524 25 766 875 999 56163 347 473 601 15 38 72 777 884 921 43 78 57078 148 60 71 202 80 478 500 707 817 909 54 58027 41 83 86 470 692 721 45 64 852 53 992 59161 78 274 476 527 94 610 82 715 857 59 99 926.

600028 58 309 429 654 705 42 807 64 61114 261 328 42 521 63 74 767 848 62024 117 82 285 359 87 92 548 712 976 63034 155 338 470 503 50 601 87 843 64142 67 218 24 61 76 98 361 438 867 751 879 983 65150 458 542 53 79 642 703 70 827 66000 123 62 86 267 314 592 600 46 827 935 67066 113 60 315 60 487 618 740 68046 202 394 530 664 765 69210 38 71 382 481 508 93 646 850 969

70058 111 277 302 14 622 854 923 71099 160 220 444 789 884 89 907 72271 367 78 468 726 897 946 81 73088 126 92 550 854 927 90 740 138 45 220 428 695 832 908 79 75086 90 103 600 837 43 76 87.

76208 56 472 553 699 703 820 77012 327 69 70 496 556 75 665 985 78132 61 88 335 76 402 543 726 44 974 79261 610 79 92 913

80003 62 271 98 405 569 643 81035 64 451 59 592 601 57 64 93 790 818 904 26 34 349 413 24 39 531 630 722 83114 502 651 69 783 943 84115 31 405 78 535 912 85004 43 87 280 365 74 85 851 86003 663 765 898 87046 60 110 312 469 702 802 93 88024 223 51 346 79 545 714 58 89203 614 775 90005 20 339 72 88 428 720 931 127 92 265 436 510 34 957 65 92055 68 591 778 903 8 93114 15 72 216 23 84 429 53 61 503 58 612 77 838 86 968 87 94047 7 637 784 803 65 95101 32 355 440 61 621 924 96052 175 478 504 648 73 97180 463 686 947 98103 229 62 71 306 17 770 92 800 62 65 190 688 824 35 47 52 940.

100023 486 514 36 674 101115 49 591 681 820 901 62 87 102066 187 327 52 68 424 51 93 89 746 76 874 912 83 103119 356 84 792 69 355 504 60 649 745 954 98 105195 420 654 106095 108 72 378 464 523 79 625 710 56 894 84 107024 90 116 96 330 468 92 525 630 700 108130 289 342 470 520 642 866 109025 379 632 60 66 86 706 34 76 95 856 58 60.

110041 171 277 332 96 465 514 88 95 656 30 50 927 28 72 111076 85 110 93 237 344 67 631 738 112006 10 31 122 361 75 89 591 610 113155 94 260 435 503 74 666 883 85 98.

114034 305 86 637 43 704 66 832 73 348 412 46 529 921 116091 117 36 78 216 456 45 65 802 40 76 917 117027 241 396 405 725 118146 228 339 648 852 80 119057 158 315 647 90 744 53 971 120068 677 743 75 814 914 121353 57 491 556 780 122110 24 45 289 599 703 45 867 972 81 123211 56 389 449 55 624 719 69 872 124057 88 102 81 547 605 792 94 961 67.

125175 94 442 610 876 909 77 126111 392 889 127040 67 633 793 926 128030 140 268 324 514 613 53 769 857 80 972 74 129086 150 282 418 545 918 130158 66 287 556 80 646 738 50 90 923 64 131306 405 69 70 99 599 633 716 915 89 92 132071 128 29 82 209 30 35 45 53 479 618 735 48 79 944 97 133003 129 233 325 682 742 874 968 134214 71 620 756 67 889 50 303 90 553 788 921 91 136033 45 80 155 475 804 34 66 923 137041 46 127 52 205 24 31 81 735 54 88 934 138088 137 228 31 45 516 613 61 751 872 970 90 139057 90 188 223 520 51 700 72 887 140160 349 638 923 141106 514 89 826 39 142132 56 324 430 79 527 888 89 229 362 629 65 742 91 804 42 51 144169 432 628 710 55 145033 131 62 215 32 320 53 539 617 34 62 768 812 922 81 146101 357 428 57 602 871 942 147028 44 64 90 268 495 523 638 53 57 66 74 737 881 148068 119 36 73 277 456 513 42 80 668 96 771 868 149033 55 720 860.

150101 48 690 764 805 923 151075 132 367 679 713 98 811 96 152141 327 641 47 55 771 832 80 153037 138 235 393 489 574 677 49 909 55 154025 104 248 52 499 837 967 95

TRAGICZNE MAŁPY ŁÓDZKIE.

...kny ongi zwierzyniec helenowski padł ofiarą wojny i głodu. — Ludzki smutek pra-pra...ada naszego, znakomitego Janka. — Dwa małpie małżeństwa. — Jak stara małpa zareagowała na wybryki młodej paniusi.

...łota jesień zapanowała w parkach miejskich.

...dzki zwierzyniec rezyduje w sła... niegdyś a i dziś jeszcze mocno ...rnym wśród łodzian parku „He...

...ów należał niegdyś do najbar... uczęszczanych i modnych par... łódzkich. Stary ogród helenowski ... i słyszał niejedno. Tutaj odby... się co niedziela głośne festyny, ...kie, tutaj urządzały swe impre... różnorodniejsze organizacje ku..., najrozmaitsze „Verainigungi" przedwojennej Łodzi. Na zielo...awie helenowskiego boiska od... niegdyś głośna i słynna w ca... Królestwie ...rrida" — walka byków — ... przez komiwojażerów łódz... rzęsiście iluminowanej, cieni... parku helenowskiego zamie... niejeden pocałunek, na wielkim helenowskim, czy w pobliskiej ... niejedna nawiązano intrygę...— ... park helenowski był w szczę... okresie lat przedwojennych ... i Medyną łódzkiego patrycjatu, ... miejscem wytchnienia i za... łódzkiego mieszczaństwa. Naj... atrakcją ówczesnego Heleno... wspaniały zwierzyniec.

Za ozdobę tego zwierzyńca uważa... para czarnych niedźwiedzi oraz Miś, urodzony w Helenowie, a dziecko Łodzi, pupil wszystkich ...kich naszego miasta.

W pobliskiem sąsiedztwie klatki nie... rezydowali vis a vis dwaj ... lis i borsuk. Właściwie łódź... nie długo gościł w Heleno... pięknego poranka służ... otwór w podłodze klatki, a ... pustą. Lisek postanowił ... utraconej wolności i po... to wykonał z godną sza... przytomnością.

...mniejsza sympatja bywalców ... cieszyło się pokaźne stadko ...ckich sarenek i zgrabnych je... pięknym rogaczem na czele.

Tuż obok terytorium zajętego przez ... znajdowało się królestwo naj... ...iejszych w ówczesnym zwie... przedstawicieli fauny afrykań... — pary wspaniałych strusi — ... piękne pióra stanowiły przed... westchnień wszystkich pań łódz...

Osobne poczesne miejsce w zwie... łódzkim zajmowały małpy — ... różnorodniejszych gatunków i odmian ... przewodził stary szympans Janek, ... protoplasta licznej gromady ... i małpek.

Klatki małpie były zawsze w for... obleżeniu. Zarówno dziatwa i starsi wystawali całemi godzina... przed klatką małp, obserwując ich ... i figle i karmiąc zwierzęta.

Nieliczne ilości mniejszych przed... ...cieli egzotycznej i krajowej fau... najrozmaitsze odmiany papug, ba... ...ów, jeże, świnki morskie przeróż... odmian i wielkości i t. d. uzupeł... łódzki zwierzyniec.

Tak było niegdyś.

A dziś?

Zwierzyniec helenowski padł na ... z ludzką częścią Łodzi ofiarą wojny i głodu.

Wojna przekreśliła jego świetność. — ... część najwybitniejszych mie... ...ańców łódzkiego zwierzyńca pa... w czasie zmagań wojennych.

Dziś z licznej gromady ... ostatni mohikanie pozostali ... małp, nosząca na sobie — gromada ... przebytej wojny, wyraźne ślady dziwnie nerwowa, smutna i zupełnie już po ludzku..

przybita kryzysem.

Przyjrzyjmy się tym małpom i za-
Magalski 22 września 4 szp.
wrzyjmy z niemi bliższą znajomość.

Pierwszą z brzegu klatkę zajmuje najweselsza stosunkowo parka czarnych pawjanów. Czarna, jak smoła, stale pomrukująca samiczka — Redka jest zawołaną manicurzystką. Redka ma grupkę swoich stałych klijentów, którzy jej podają po przywitaniu dłoń, a wówczas Redka z niebywałą zręcznością dokonywuje swoistego zabiegu manicure, obgryzając im paznokcie i wyrywając „bez bólu" naskórek. Zabiegom tym przygląda się zwykle z wierzchołka klatki małżonek Redki, czyniąc pogardliwe grymasy i czyhając na ogryzek papierosa.

Sąsiadem pawjanów jest stary Janek. Nie jest to jednak ów dawny słynny Janek helenowski, lecz jeden z jego synów czy wnuków. Janek ma w sobie **dziwny, ludzki niemal, starczy smutek.**

Z powagą przygląda się ludziom otaczającym klatkę i z pełną zadumy godnością wyciąga łapę po dary. Otrzymawszy kawałek chleba kuśtyka powoli w kąt klatki i tam starczemi zębami żuje jedzenie.

Sąsiadami Janka jest

neurasteniczna para młodych szympansów.

Małpki te są niezwykle nerwowe. Najmniejszy drobiazg wyprowadza je z równowagi.

Dostrzegłszy uśmiech na twarzy otaczających klatkę ludzi, małpy te dostają formalnego ataku obrażonej dumy, rzucają się jak oszalałe na drucianą kratę i pienią się dosłownie z wściekłości.

Para ta jest zupełnie nieprzystępna i dzika. Nawet wrogo zachowuje się wobec dozorcy, sprzątającego klatkę i dostarczającego im jedzenia.

Obok nerwowej pary mieszka drugie małżeństwo starsze już, białych pawjanów. Małżeństwo to jest

wyraźnie niedobrane.

Całe dnie spędza na kłótniach i bójkach. Małpi małżonek jest zazdrosny o każdą drobnostkę, jaką żona jego otrzymuje od publiczności. Rzuca się na nią, wyrywa jej po dłuższej zazwyczaj gonitwie przysmak i tłucze bez litości.— Raz po raz rozlega się w odległych nieraz alejach Helenowa

żałosne wycie maltretowanej przez samca małpki.

Widocznie towarzystwo bliskie nerwowej pary szympansów, tak wpływa na pożycie tej pary. Bardzo spokojnie natomiast zachowują się pawjany wobec publiczności. Nic zupełnie nie jest w stanie wyprowadzić ich z równowagi. Widocznie stałe kłótnie i bójki małżeńskie wyczerpują ich całą energię.

W każdym razie para ta nie powinna być oglądana przez młode małżeństwa. Przykład bywa zaraźliwy.

Zachowanie się publiczności łódzkiej w stosunku do małp pozostawia wiele, nawet bardzo wiele do życzenia. Zwłaszcza karygodnie zachowują się wobec zwierząt starsi i rzecz charakterystyczna — kobiety. Czasami małpy są mądrzejsze i taktowniejsze od ludzi. Oto taki obrazek:

Niedzielny ranek. Przed klatką małp stoi młoda para. Ona młoda, uszminkowana laleczka, ładniutka zresztą blondynka. On — nieokreślony bliżej typ lodzermensza o szerokich barach, mężczyzna już w sile wieku.

Kobieta z dziwną perwersją i wyraźnem zadowoleniem drażni małpy. Raz po raz łechce małpki po nozdrzach zieloną gałązką i nęci je z dala przysmakami. Pawjany przyjmują to bez wrażenia, ale rodzinka nerwowych szympansów szaleje poprostu z furji. Kobietka podchodzi z kolei do klatki starego Janka. Próbuje i tutaj również tej zabawy. Stary Janek podchodzi powoli do drucianej siatki. Uszminkowana pannica wysila cały swój spryt, aby podrażnić zwierzę. Janek przygląda jej się przez chwilę, przechylając głowę, poczem

nagłym ruchem wysuwa język, spluwa i powoli odchodzi w głąb klatki.

Skonfudowana pannica bierze pod ramię swego adoratora i oddala się. Ma mocno niewyraźną minę. Jej przyjaciel uśmiecha się ironicznie.

∴

Zbliża się południe. Od strony znajdujących się w pobliżu kortów tenisowych przybiega mała, może 12-letnia dziewczynka. W ręku trzyma pęk skórek od bananów. Śmiało przeskakuje ogrodzenie, dzielące publiczność od małpich klatek i zbliża się do kraty. — Małpy witają ją radosnym pomrukiem.

Każde ze zwierząt zostaje obdarzone skórką od banana. Małpki rzucają się na ten przysmak z niebywałą żarłocznością, pozostawiając na piasku inne dary. Ze skupieniem przeżuwają skórki bananów, delektując się niemi z prawdziwym smakoszostwem. Może te skromne odpadki owoców gorącego południa budzą w ich duszach zamarłe instynkty, przywołują na pamięć przekazywane z pokolenia na pokolenie uśpione wspomnienia o wspaniałych chwilach wolności i swobody i gorącem słońcu Afryki.

Biedne małpy.

Reg.

Opozycja w Irlandji nie śpi.

W hrabstwie Tipparary odbyły się masowe demonstracje opozycji, która połączyła się przeciwko rządowi de Valery. Na zdjęciu (zlewa) zebrane tłumy, (zprawa) generał O'Duffy, przywódcy irlandzkich niebieskich koszul, w czasie przemówienia.

Niezwykły spór prawny

został przekazany do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu.

Dyrektor Komunalnej Kasy Oszczędności w Łęczycy, p. Stodołkiewicz, jest bohaterem niezwykłego procesu. P. Stodołkiewicz posiadał 30 premjowych pożyczek dolarowych i na kilka dni przed jednem z losowań dolarówki dopuścił do gry na nie dwuch swych znajomych. P. Stodołkiewicz pobrał od znajomych za uczestnictwo w grze pewne odszkodowanie. Przypadek zrządził, że tego samego dnia, kiedy zwarta została umowa, **na jedną z dolarówek padła wysoka wygrana 8 tysięcy złotych.** Pomiędzy wspólnikami, którzy stanęli nagle w obliczu tak nieoczekiwanego „zysku" powstał początkowo spór, który jednak został zlikwidowany i **p. Stodołkiewicz wypłacił swym dwum znajomym ich udział w wygranej.**

O całej sprawie dowiedziały się jednak władze skarbowe i wytoczyły p. Stodółkiewiczowi proces karny na tej zasadzie, że **ustawa skarbowa zezwala na dopuszczenie do gry jednego tylko spólnika.** Rozszerzenie grona graczy uważane jest za naruszenie praw państwa.

Mimo, że p. Stodółkiewicz tłumaczył się, iż o przepisie takim nie wiedział, sąd okręgowy wymierzył mu karę **2 tygodni aresztu oraz zasądził grzywnę w wysokości 10 tysięcy złotych.**

Wskutek odwołania do Sądu Najwyższego — jedynej instancji odwoławczej od wyroku wydziału karno - administracyjnego sądu okręgowego — sprawa była rozpatrywana przez najwyższą instancję sądową. Obrońca skazanego dowodził, że **przepis prawa dotyczy losów loteryjnych, a nie obligacyj.**

Sąd Najwyższy postanowił tę oryginalną sprawę przekazać wzmocnionemu kompletowi sędziów **w składzie** siedmiu sędziów.

Pokój został zawarty

między dyrekcją a personelem teatru miejskiego

(ak. — Jak się dowiadujemy, między dyrekcją teatru miejskiego a związkami zawodowemi w Łodzi została spisana umowa zbiorowa. Warunki pracy w teatrze miejskim pozostały takie same, jak roku ubiegłym, natomiast płace personelu uległy zniżce w granicach od 9—11 proc. Dyrekcja teatru miejskiego zobowiązała się do punktualnego wypłacania pensyj i zarobków.

I deszcze nie przeszkadzają grze w golfa

Dzięki temu, że namiętny zwolennik golfa nie zraża się nawet niepogodą, widzimy na powyższej ilustracji młodą angielkę, która pod rzęsistym deszczem oddaje się ulubionemu sportowi.

Pasierbowie zabili ojczyma i wrzucili zwłoki do Warty

Potworni zbrodniarze wraz z matką stanęli przed sądem poznańskim, który wymierzył im kary więzienia

Poznań, 22 września.

Przed sądem okręgowym w Poznaniu toczyła się dziś sensacyjna rozprawa przeciwko zabójcom gospodarza Józefa Przywarskiego z Promnicy pod Biedruskiem.

Na ławie oskarżonych zasiadła żona zamordowanego Prakseda Przywarska, jej synowie z pierwszego małżeństwa Franciszek i Józef Witkowcy.

O niezwykle perfidnej zbrodni tej, dokonanej w dniu 9 lipca r. b. pisaliśmy dokładnie, obecnie przypomnijmy więc tylko krótki jej zarys.

W domu Praksedów panowały ustawiczne kłótnie, powodowane niejednokrotnie przez samego Przywarskiego, **który był pijakiem.** Żona i pasierbowie pałali do niego nienawiścią, wobec czego poczęli nawet zastanawiać się nad ewentualnem zamordowaniem ojczyma. **Do morderstwa podżegała ich Prakseda.**

W dniu 9 lipca pasierbowie postanowili zamordować ojczyma, przy... weszli do izby w której spał i Fra... szek **Wutkowski uderzył ojczyma ... razy młotkiem w głowę.** Potem wy... ścił on narzędzie zbrodni. Młotek ... niósł Józef, chwycił ojczyma za ... i uderzył z całych sił dwa razy w ... wę.

Przywarski zdołał tylko wykrz...

— **Niech was wszystkich piorun ...**

śnie! — poczem wyzionął ducha.

Wyrodni pasierbowie umyli ... ubrali go, a wieczorem gdy matka ... ciła z Biedruska, **wrzucili zwłoki ... Warty.** Po tem wszystkiem Przyw... powiedziała z ulgą:

— Teraz już nie będziemy cierp...

Po morderstwie Witkowscy rozp... li pogłoskę, że ojczym ich wyjechał ... Poznania, sąsiedzi jednak wiedzieli ... Przywarski leżał w łóżku po ost... ...ójce z pasierbami.

Rozprawie wczoraj przewodn... ...iceprezes sądu okręgowego Sos... Oskarżał prok. Zajączkowski. Ob... podjęli się adwokaci Korboński i K... Sprawcy zbrodni przyznali się do ... ...do czynu, twierdząc, że ojczym ma... ...tował ich i matkę. Przywarska zap... czyła kategorycznie, jakoby miała na... wiać synów do zbrodni. Świadkowie ... stawili zamordowanemu dobre św... dectwo. Sensacyjne były zeznania 15-l... niej Rozalji Przywarskiej, córki oskarż... nej i siostry oskarżonych, która obciąż... ła ich.

W rezultacie po przemówień... stron sąd skazał Przywarską na 10 ... więzienia a Witkowskich po 8 lat ...

Sprawa wzbudziła w Poznaniu duż... zainteresowanie, albowiem początk... **ła się ona toczyć przed sądem ...**

Złodziej okradł złodzieja

Niezwykły zbieg okoliczności sprowadził obydwu na ławę oskarżonych.

(g) Przed sądem grodzkim rozegrała się wczoraj sprawa niezwykła. Przedmiotem rozprawy był zbieg okoliczności tak nieprawdopodobny, że w filmie, lub w powieści sensacyjnej uważaliśmy go za płód zupełnie nieżyciowej fantazji autora.

Aleksander Brodnicki — zawodowy złodziej — miał w dniu 5 sierpnia szczególne natchnienie do pracy. Wyjechał w dzień do Pabjanic, zakradł się wieczorem do mieszkania Mieczysława Orzechowskiego, skradł mu 1000 złotych w gotówce, ostatnim pociągiem wrócił do Łodzi i tu, gnany żądzą czynu, zakradł się do mieszkania Mieczysława Radke przy ul. Spacerowej 12.

Brodnicki obawiał się, że drzwi w mieszkaniu Radkego mogą się zatrzasnąć — zdjął tedy marynarkę, w której było 1000 złotych skradzionych przed kilku godzinami u Orzechowskiego — zastawił nią drzwi i dopiero potem zabrał się do plondrowania w mieszkaniu swej drugiej ofiary.

Ale tak się zdarzyło — i tutaj zachodzi pierwszy niezwykły wypadek — że do mieszkania Radkego zakradł się tego dnia jeszcze jeden złodziej: pan Torcik Stanisław. Dlaczego mieszkanie Radkego było aż tak łakomym kąskiem dla złodziei, że zakradło się do niego równocześnie dwuch zupełnie od siebie niezależnie działających rycerzy rzemiosła złodziejskiego — to nie zostało wyjaśnione na przewodzie sądowym. W każdym razie faktem jest, że Torcik, gdy ... się przed drzwiami mieszkania Radkego, odrazu zorjentował się w sytuacji. Marynarka nowa leży i drzwi są uchylone. Znakiem tego — ktoś jest w domu. Pewnie gospodarz. A marynarki nie powinien zostawiać w progu, bo czasem może ją ktoś ukraść... Tym kimś postanowił zostać właśnie pan Torcik Stanisław.

Pierwszy traf już się zdarzył: **złodziej okradł złodzieja.**

Drugi traf był jeszcze bardziej niezwykły: oto pan Torcik został zatrzymany na ulicy dlatego, że był również dobrze znany policjantom, co nieznana im była marynarka, którą Torcik nosił pod pachą.

Torcik wraz z marynarką znalazł się w areszcie. Zrewidowano obie marynarki: tę, którą Torcik nosił na plecach i tę, którą nosił pod pachą... W tej drugiej znalazło się tysiąc złotych — (Torcik omal nie zemdlał) i adres pana Brodnickiego — również bardzo dobrze znanego policji złodzieja. To był drugi i trzeci niezwykły traf.

Wczoraj obaj złodzieje, których złączył tak rzadki splot okoliczności, skazani zostali: Torcik na rok, o Brodnicki na dwa lata więzienia.

Nasz reporter zanotował.

W mieszkaniu przy ulicy Włodzimierskiej Nr. 11 usiłowała pozbawić się życia przez zatrucie jodyną 46-letnia bezrobotna Leokadja Leszczyńska, zamieszkała przy ulicy Maurera Nr. 11.

Desperatce udzielił pomocy lekarz pogotowia i w stanie ciężkim przewiózł ją do szpitala.

Powodem rozpaczliwego kroku — był brak środków do życia.

W mieszkaniu przy ul. Bydgoskiej Nr. 14, usiłowała popełnić samobójstwo 21-letnia Julja Jaworska.

Lekarz pogotowia kasy chorych przewiózł poszkodowaną do szpitala przy ul. Zagajnikowej.

Jaworska, jak się okazało, zażyła mieszaniny jodyny i esencji octowej.

Wreszcie w bramie domu przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 277 targnęła się na życie 19-letnia Fela Glikl'ch, zamieszkała przy ulicy Kamiennej Nr. 8, wypijając sporą dozę jodyny.

Desperatkę przewiozło pogotowie do lecznicy. Powodem samobójstwa — był zawód miłosny.

* * *

W kuźni przy ulicy Łącznej Nr. 41, padł ofiarą wypadku, zatrudniony tamże robotnik, 17-letni Józef Kulawiński, zamieszkały w Kałach pod Łodzią.

Kulawiński, w czasie kucia żelaza rozpalonego do czerwoności, uderzony został odłamkiem żelaza w oko.

Wezwany lekarz pogotowia udzielił rannemu pierwszej pomocy i przewiózł go do lecznicy.

* * *

31-letni Mikołaj Szewczyk (Kątna 31), wracał wczoraj o koło godziny 4-ej nad ranem do domu. Gdy Szewczyk przechodził ulicą Warszawską, przed domem Nr. 8, został nieoczekiwanie uderzony przez innego, również pijanego przechodnia kijem w twarz, naskutek czego stracił kilka zębów i doznał rozcięcia wargi dolnej.

Krwawiącego Szewczyka znaleźli przechodnie, którzy powiadomili pogotowie ratunkowe. Szewczykowi udzielono pomocy w lokalu 14-go komisarjatu, gdzie pozostawiono go do czasu wytrzeźwienia.

* * *

Wskutek zażycia nadmiernej ilości wódki, przyrządzonej ze spirytusu rzekomo odkażonego, uległ zatruciu w mieszkaniu własnem przy ulicy Malinowej Nr. 12, 28-letni Stefan Karbowiak. Choremu udzielił pomocy lekarz pogotowia.

* * *

W bramie domu przy ulicy Wysockiego 30, znaleziono w zawiniątku podrzucone dziecko, płci żeńskiej, liczące około 2-ch miesięcy.

Podrzutka przesłano do żłobka, za matką zaś wdrożone zostało poszukiwanie.

* * *

Przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 118, firma Bruno Buczkat, uruchamia obecnie nowy skład tapet. Nocy wczorajszej gospodarowali w tym sklepie złodzieje, którzy skradli motor elektryczny, wartości 450 złotych.

Do składu win i wódek Feliksa Hercberga przy ulicy 6-go Sierpnia Nr. 43 włamali się złodzieje i skradli wódki, papierosów oraz inne artykuły, wartości 890 złotych.

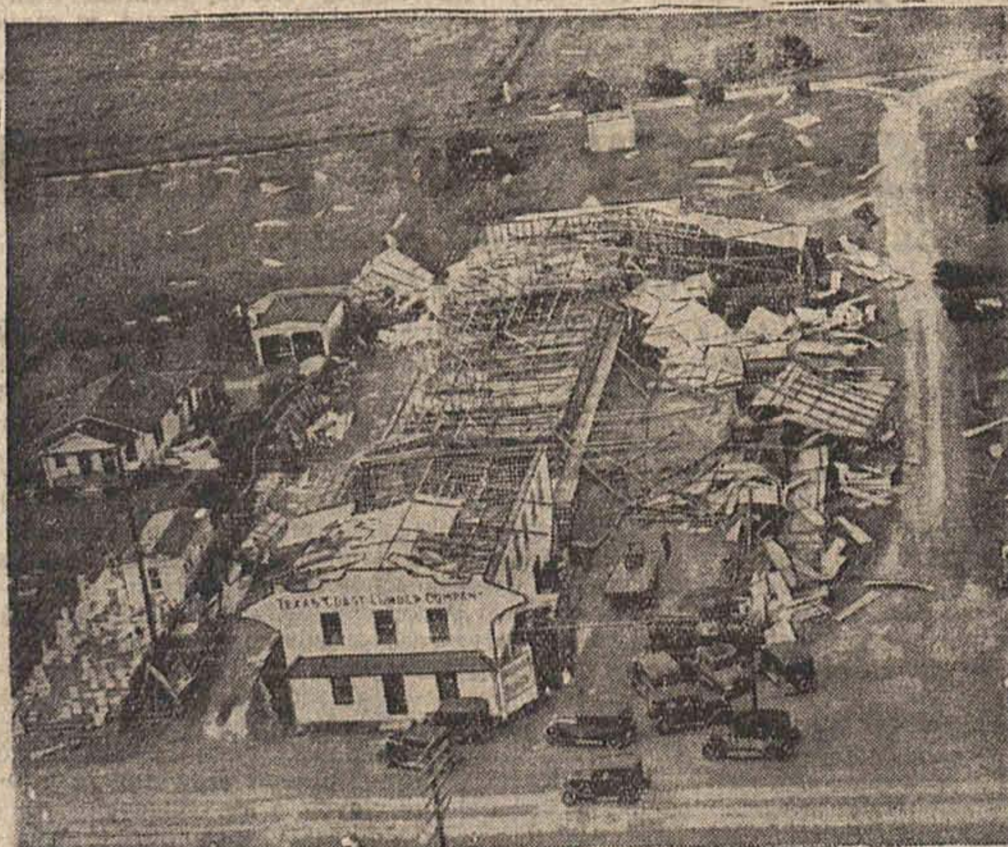
Z mieszkania Sury Majster (Północna 11), skradziono różne rzeczy, wartości 600 zł.

Z placu budowlanego przy ulicy Topolowej Nr. 32 nieznani sprawcy skradli na szkodę Jana Urbańskiego wapno i cegły, wartości około 1000 zł. Złodzieje, korzystając z niedozoru wywieźli wozami cegły i wapno.

Z posesji przy ulicy Piotrkowskiej 6, w czasie przeładunku nieznani sprawcy skradli skrzynię pończoch, należącą do Herszka Zilberberga. Poszkodowany obliczył swe straty na 2200 zł.

We wszystkich wypadkach sprawców poszukuje policja.

Co potrafi moc natury?

Ilustracja powyższa przedstawia obraz zniszczenia, dokonanego przez szalejący niedawno w Texasie orkan, który zdemolował całkowicie cały kompleks fabryczny.

OBCHÓD 250-lecia ODSIECZY WIEDEŃSKIEJ.

W niedzielę dnia 24 września ... odbędzie się dla mieszkańców Wid... staraniem wszystkich organizacyj ... skich uroczysty obchód 250-lecia od... ...czy wiedeńskiej.

Program obchodu: godz. 11-ta uroczysta msza św. w kościele św. ...zimierza, godz. 12.15 — akademja ... paraf. boisku sportowem. Przemówienia wygłoszą: ks. kan. Stańczak i płk. ...awski. Produkcje artystów teatr... miejskich oraz połączonych orkiestr ... chórów miejscowych organizacyj.

Wstęp bezpłatny. Spodziewany ...pływ około 10.000 widzów.

Na powyższą uroczystość zapra... Komitet wszystkich mieszkańców W... ...owa.

Dyżury aptek.

Nocy dzisiejszej dyżurują apteki: A. ... (Stary Rynek 9), A. Charemzy (Pom... 12), E. Millera (Piotrkowska 46), M. Ep... na (Piotrkowska 225), Z. Gorczyckiego (P... Nr. 59), G. Antoniewicza (Pabjanicka 20).

Kurjer Handlowo-Przemysłowy

łódzkiego okręgu włókienniczego.

Na progu sezonu zimowego.

Wahania dolara i skoki cen stwarzają sytuację niepewną.

Rynek włókienniczy Łodzi kształtował się w okresie sierpnia pod znakiem międzysezonowej konjunktury. Na sytuację włókiennictwa łódzkiego niepomyślnie wpływały wahania dolara. W szczególności wpływ tych wahań odbił się na sytuacji rynku bawełnianego. Tu bowiem do wahań dolara przyłączyły się **skoki cen na rynku surowej bawełny**, pozostające w związku z wahaniami waluty amerykańskiej. Wskutek tego zapanowała na rynku bawełnianym Łodzi sytuacja niepewna, wpływająca ujemnie na kształtowanie się tranzakcyj.

W pierwszym rzędzie **osłabły bardzo wydatnie zakupy przędzy bawełnianej**, które ograniczały się do niezbędnego minimum. W szczególności pod koniec miesiąca wobec zakończenia sezonu letniego i niejednolitej sytuacji na rynku surowej bawełny **zapotrzebowanie na przędzę zredukowane zostało na najniezbędniejszych rozmiarów.** Systematyczne wahania na rynku surowca bawełnianego wpłynęły ujemnie na ceny przędzy, które ulegały również silnym wahaniom. Ogólne przewidywania, iż wobec spadku dolara nastąpią ponownie zakupy spekulacyjne przędzy, powodując poprawę sytuacji — nie sprawdziły się. Warunki pokrycia traktowane były w tej branży zupełnie indywidualnie, przyczem skonto za gotówkę wahało się w granicach od 10 — 15 proc. Pod wpływem zmniejszonego zapotrzebowania **wzrosły poważnie zapasy przędzy.**

Analogicznie i na rynku tkanin bawełnianych sytuacja kształtowała się niezbyt pomyślnie. Zapotrzebowanie na towary było niewielkie, gdyż producenci rozpoczęli **przygotowania do sezonu zimowego.** Przewidywania co do sezonu tego są bardzo rozbieżne. Naogół panuje wśród dostawców pewien optymizm motywowany zupełną prawie likwidacją zapasów towarowych u odbiorców prowincjonalnych. Nieliczne tranzakcje obejmowały tkaniny sezonowe, przeważnie damskie towary drukowane, których ceny wykazały tendencję dobrą. Warunki pokrycia nie uległy w porównaniu z lipcem żadnej zmianie i obracały się w granicach przeważnie pokrycia gotówkowego.

Przygotowania do sezonu jesienno-zimowego odbiły się natomiast poczęści dodatnio na sytuacji produkcyjnej przemysłu bawełnianego, w którym **nastąpił wzrost uruchomienia.** Zwiększeniu uległa zarówno liczba zatrudnionych robotników, jak i ilość dni pracy w tygodniu.

Bardziej korzystnie kształtowała się sytuacja **na rynku przędzy czesankowej.** Hossa surowcowa na rynku wełnianym wzmocniła tendencję cen półfabrykatów, co odbiło się ogólnie na nastrojach rynkowych. Zakupy przędzy czesankowej były znacznie większe aniżeli w lipcu, co zresztą częściowo położyć należy na karb przygotowań do sezonu jesienno-zimowego. W branży wełnianej panuje naogół co do przebiegu tego sezonu optymizm, gdyż zarówno brak zapasów towarowych, jak i ogólnie mocna tendencja cen na surowiec pozwala przypuszczać, iż **tranzakcje rozwiną się** dość **wcześnie**, a przebieg sezonu będzie niewątpliwie ożywiony. Oczywista trudno jest dzisiaj z całą dokładnością ustalić rozmiary zapotrzebowania. W każdym bądź razie przemysł, który pracuje bardzo ostrożnie, produkcję utrzymuje na poziomie nie niższym aniżeli w analogicznym okresie r. ub.

Również i tranzakcje towarami wełnianemi były dość ożywione i kształtowały się korzystniej, aniżeli w branży bawełnianej. Tranzakcje te obejmowały w znacznej części **damskie towary czesankowe, na które zapotrzebowanie było jeszcze dość znaczne.**

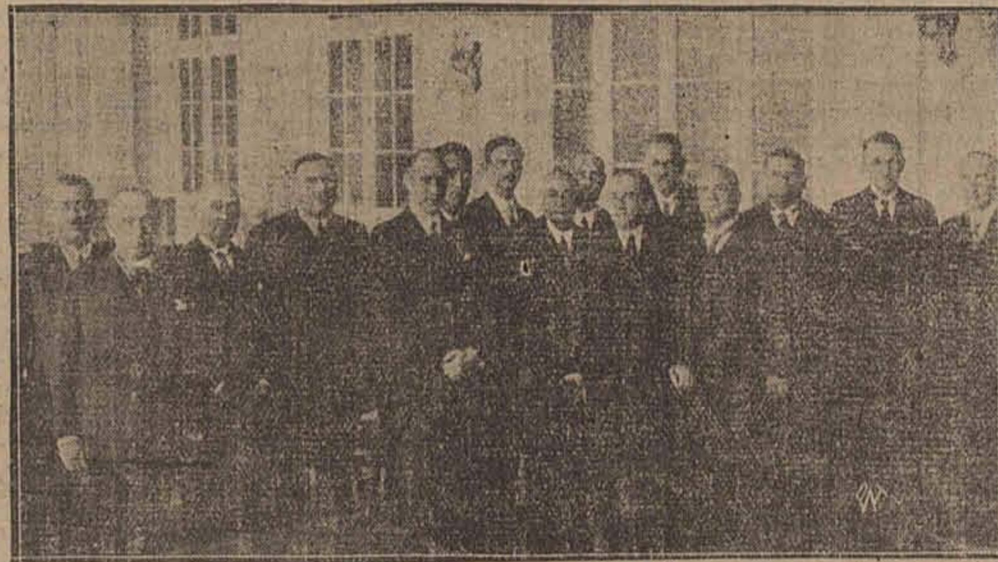
W przemyśle konfekcyjnym sytuacja przedstawiała się niezbyt pomyślnie. Okres międzysezonowego zastoju w tej branży przejawił się bardzo wyraźnie. Dopiero teraz oczekiwać można pierwszych wydatniejszych zakupów na sezon jesienny, do którego poszczególne firmy produkujące poczyniły już wszelkie przygotowania.

W przemyśle pończoszniczym część fabryk była unieruchmiona zgodnie z uchwałą związku producentów pończoch kotonowych. Według przewidywań producentów tej branży sezon zapowiada się naogół dość pomyślnie, a to zarówno ze względu na minimalne zapasy towarów, jak i z uwagi na konsolidację organizacyjną producentów.

Ogólnie biorąc **Łódź na progu sezonu jesienno-zimowego znajduje się w sytuacji niezbyt pomyślnej.** Wahania dolara i skoki na rynku surowej bawełny stwarzają **moment niepewności**, która zazwyczaj działa ujemnie na rozwój i przebieg tranzakcyj. Niepewność która w związku z tem ciąży nad rynkiem nakazuje odbiorcom daleko idącą ostrożność.

Obs.

Zaprzysiężenie sędziów sądu kartelowego

W poniedziałek, dnia 19 b. m. odbyło się w Sądzie Najwyższym zaprzysiężenie sędziów Sądu Kartelowego, zamieszkałych w Warszawie, a mianowicie pp.: W. Fabierkiewicza, Józefa Kożuchowskiego, Józefa Landau, b. ministra Bogusława Miedzińskiego, Leona Nowakowskiego, Jana Stanisława Okolskiego, pos. J. Poniatowskiego, Stefana Przanowskiego, Edwarda Rose, b. wiceministra Stefana Starzyńskiego, wiceprezydenta m. Warszawy Tadeusza Szpotańskiego, Leopolda Wellisza, Maurycego Zajdenmana, Henryka Karpińskiego, b. min. Jędrzeja Moraczewskiego. Na zdjęciu grupa nowozaprzysiężonych sędziów kartelowych.

Kongres kupiectwa w Toruniu

z okazji 700-lecia istnienia tego miasta.

(ak.) Z okazji 700-lecia istnienia Torunia odbędą się w tem mieście w nadchodzącą niedzielę, dnia 24 b. m. zjazdy kupieckie, w których wezmą również udział delegaci stowarzyszenia polskich kupców i przemysłowców, związku producentów ryb, pracowników handlowych i stowarzyszenia kupców i przemysłowców chrześcijan w Łodzi.

Jak się dowiadujemy, jednocześnie z trzydniowym ogólnopolskim kongresem odbędą się dwa zjazdy: zjazd naczelnej rady zrzeszeń kupieckich w Polsce oraz zjazd kupców i przemysłowców branży papierowo-piśmienniczej.

Na zjeździe kupców branży papierowo - piśmienniczej wysunięty zostanie projekt stworzenia organizacji rady i zrzeszeń kupieckich, któraby przez odpowiednią akcję i poczynania uzupełniła dotychczasowe braki w tej branży.

Jak nas informują ze stowarzyszenia polskich kupców i przemysłowców chrześcijan w Łodzi z ramienia tego stowarzyszenia został ostatnio wysłany pod adresem kierownictwa zjazdów kupieckich w Toruniu projekt ciekawy i niezmiernie dla Łodzi aktualny w sprawie zwalczania handlu ulicznego i domokrążnego, który daje się dotkliwie we znaki kupiectwu całej Polski.

Kongres kupiectwa w Toruniu ma pozatem na celu zorjentowanie się w sytuacji gospodarczej poszczególnych dzielnic Polski, uzgodnienie metod w handlu oraz stworzenie kontaktu z całem kupiectwem Rzplitej.

Syndykat obuwia gumowego

będzie wreszcie utworzony. — W najbliższych dniach nastąpi podpisanie umowy.

W bieżącym tygodniu w Łodzi kontynuowane były pertraktacje między krajowemi fabrykami obuwia gumowego w przedmiocie utworzenia syndykatu. Jak wiadomo, konferencje w tej sprawie wielokrotnie podejmowane po likwidacji w dniu 1 marca r. b. „Pollgumu", do rezultatu nie doprowadzały, wskutek szeregu zasadniczych rozbieżności, wysuwanych przez poszczególnych kontrahentów. W trakcie ostatnich narad po raz pierwszy udało się usunąć wszystkie przeszkody i osiągnąć porozumienie przedwstępne. Obecnie sprawa zorganizowania syndykatu przemysłu gumowego wkroczyła już w ostateczną fazę i w najbliższych dniach odbędą się w Łodzi końcowe obrady oraz podpisanie redagowanej obecnie umowy. Liczyć się należy z tem, iż syndykat powstanie w ciągu najbliższego tygodnia.

Syndykat utworzony zostanie w formie spółki akcyjnej, posiadającej monopolowe prawo sprzedaży obuwia gumowego. Na siedzibę syndykatu obrany został Kraków. Celem możliwego ograniczenia kosztów administracji, liczba oddziałów syndykatu będzie zredukowana. W miastach, w których znajdują się fabryki obuwia (jak naprz. w Łodzi) syndykat specjalnych oddziałów nie uruchomi i sprzedaż na rachunek syndykatu odbywać się będzie w samych fabrykach, kontrolowana przez urzędników syndykatu. Do planu polityki sprzedażnej przyszłego syndykatu w pierwszym rzędzie należy zredukowanie liczby hurtowych odbiorców.

Syndykat obejmie sprzedaż całkowitej produkcji wszystkich krajowych fabryk: Pepege, Gentleman, Schweikert, Rygawar, Ardal i Wudeta. Poczynione zostały kroki w celu objęcia zakresem działania syndykatu również sprzedaży firmy Bata. (c)

Rynek walutowy w Łodzi

W dniu wczorajszym na łódzkim rynku walutowym, na skutek żydowskich świąt, panowała zupełna cisza. Prawie żadnych tranzakcji nie przeprowadzano przy braku zapotrzebowania i popytu na waluty, złoto i papiery wartościowe. W związku z tem kursy walut posiadają charakter orjentacyjny.

W godzinach rannych dolar kształtował się na poziomie 5.75 w płaceniu i 5.80 w żądaniu. Wiadomości z zagranicznych giełd wskazywały na tendencje słabszą przy kształtowaniu się arbitrażu 5.70. Bank Polski płacił 5.75. Po giełdzie warszawskiej, która przyniosła kurs dla czeków 5.80 i dla kabla 5.81/8 groszy poniżej onegdajszego kursu) w obrotach prywatnych kurs ustalił się 5.65 w płaceniu i 5.70 w żądaniu. Końcowa tendencja nie ustalona.

Funt wykazał również słabszą tendencję przy kursie 27.50 w płaceniu i 27.70 w żądaniu. Inne waluty wykazały tendencję utrzymaną przy minimalnych wahaniach (niejednolitych): frank francuski 34.95 w płaceniu i 35.05 w żądaniu, szwajcarski 173 w płaceniu i 173, w żądaniu, marka niemiecka 208,5 w płaceniu i 209, w żądaniu, szyling austrjacki 99,5 w płaceniu i 100,5 w żądaniu i gulden gdański 173 w płaceniu i 174 w żądaniu.

Złoto wykazało zlekka słabszą tendencję przy kursie dolarów 9.04,5 w płaceniu i 9.06 w żądaniu i rubel 4.74 w płaceniu i 4.76 w żądaniu.

Kurs łódzkich 8-io procentowych listów zastawnych bez zmiany 40 w płaceniu i 40,5 w żądaniu. (c).

Giełda zbożowa.

Warszawa, 22 września.

Na dzisiejszem zebraniu giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie ogólny obrót wynosił 871 ton, w tem żyta 615 ton. Notowano za 100 klg.: żyto jedn. 14.25 — 14.75, pszenica jedn. 22 — 22.50, zbierana 21 — 22, owies jedn. 15—15.50, zbierany 14.50 — 15, jęczmień browarny 15.50 — 16, przemiałowy 14.50 — 15, groch polny 21 — 23, groch Victoria 24 — 25, rzepak zimowy 37 — 39, rzepik zimowy 37 — 39, letni 37 — 39, mak niebieski 55 — 65, mąka pszenna gat. I-szy luks. 40 — 45, pszenna gat. I-szy 37 — 40, pszenna gat. II-gi 34 — 37, pośladnia 20 — 25, mąka żytnia pytl. 25 — 27, żytnia sitk. 19 — 21, żytnia raz. 19 — 21, otręby pszenne szale 9.50 — 10, żytnie 7.50 — 8.50, kuchy lniane 16 — 16.50, kuchy rzepakowe 13 — 13.50, kuchy słonecznikowe 16.50 — 17.

NOTOWANIA BAWEŁNY

z dnia 21-go września 1933 roku.

NOWY JORK. Loco 9.65, wrzesień 9.40, październik 9.46, listopad 9.54, grudzień 9.66, styczeń 9.75, luty 9.83, marzec 9.94, kwiecień 10.02, maj 10.13, czerwiec 10.19, lipiec 10.27.

NOWY ORLEAN. Loco 9.40, październik 9.46, grudzień 9.65, styczeń 9.72, marzec 9.89, maj 9.98, lipiec 10.27.

LIVERPOOL. Loco 5.58, wrzesień 5.36, październik 5.36, listopad 5.37, grudzień 5.39, styczeń 5.41, luty 5.43, marzec 5.45, kwiecień 5.47, maj 5.49, czerwiec 5.51, lipiec 5.53, sierpień 5.54.

Bawełna egipska. Loco 7.38, październik 6.92, listopad 7.03, styczeń 7.13, marzec 7.22, maj 7.32, czerwiec 7.42, lipiec 7.42.

UPPER. Loco 6.51, październik 6.19, listopad 6.19, styczeń 6.23, marzec 6.28, maj 6.35, czerwiec 6.42, lipiec 6.42.

PRIMA. Loco 11.32, październik 10.70, grudzień 10.91, styczeń 11, marzec 11.19, maj 11.32, lipiec 11.47.

Aleksandrja. Giełda nieczynna.

ŻEGLUGA PRYWATNA W POLSCE.

Polska flaga w naszych portach Gdyni i Gdańsku reprezentowana jest w ok. 5 proc., to znaczy, że na 1 statek polski dokonywują tam przeładunku ok. 19 statków innej narodowości. Normalny stosunek flagi narodowej do obcej, jaki można zaobserwować w ruchu statków w innych portach, jest 50 — 60 proc. Ta miara może służyć do pewnego stopnia jako kryterium przy rozbudowie ojczystej floty handlowej, a że w państwach o rozgałęzionych stosunkach morskich znaczne część żeglugi pracuje poza wodami ojczystemi, więc można ją uważać za granicę dolną, przy której stan żeglugi zaledwie odpowiada obrotom handlu morskiego kraju przez własne porty.

Obroty naszych portów Gdyni i Gdańska, które to porty trzeba traktować jako gospodarczą całość przekraczają już 10 milj. ton rocznie przy regularnej zwyżce, co stawia nas w szeregu krajów o bardzo poważnych interesach morskich.

Panuje obecnie w żegludze kryzys spowodowany zmniejszeniem obrotów towarowych. Wyraża się on w zniżce frachtów i w unieruchomieniu tonażu, wzgl. zastąpieniu go innym, ekonomiczniejszym, zdolnym zapewnić rentowność armatorem przy niskich frachtych. Mimo budowy nowych statków spadek tonażu światowego wyraża się w 1932 roku cyfrą około 2 milj. ton. Wycofanie z obiegu tej ilości tonażu, oraz oszczędności w personelu wywtorzyły bezrobocie w zawodzie żeglarskim, którym zostały dotknięte wszystkie kraje, nie wyłączając i Polski. Unieruchomiony tonaż częściowo przeznaczony jest na rozbiórkę, a częściowo jest do sprzedania. Obroty tym unieruchomionym tonażem istnieją, zawiera się nawet sporo tranzakcji, po cenach bardzo niskich, gdyż tutaj, jak i w każdej innej dziedzinie, uzyskanie żywej gotówki dla armatora, przy braku środków obrotowych, jest rzeczą nader zachęcającą.

Handel morski bynajmniej jednak nie zamarł, tylko się zmniejszył, co spowodowało zwolnienie pewnej ilości tonażu. Z drugiej strony zmienia on swoje utarte drogi, czego może być dowodem chociażby stałe zmniejszenie obrotów niektórych portów niemieckich i równoczesny wzrost obrotów portów polskich. Oznacza to, że żegluga, jakkolwiek przeżywa ogólnie biorąc, ciężkie czasu, to jednak interesem być nie przestała, zależy to od miejsca i warunków w jakich jest uprawiana. Jesteśmy w tem szczęśliwem położeniu, że właśnie brak nam jest własnej żeglugi — wtedy, gdy inni mają jej zadużo.

Żegluga może być złym lub dobrym interesem dla przedsiębiorcy, lecz zawsze jest dobrym interesem dla państwa, pod którego banderą jest uprawiana. Znajduje ono w niej pewne i stałe oparcie dla swego bilansu płatniczego i ma potężne narzędzie dla swej polityki gospodarczej. Nie oznacza to bynajmniej, że żegluga powinna być państwową, bo państwo czerpie z niej korzyści pośrednie, nawet wtedy, gdy armator nie tylko nie ma zysków, ale słono dopłaca. Ten stan rzeczy zmusza rządy do subwencjonowania żeglugi w obecnych ciężkich czasach, przyczem ogólny kierunek, jaki ostatnio daje się zauważyć w polityce subwencyjnej, polega na pomaganiu w budowie nowych statków wzamian za wycofanie i rozbiórką przestarzałych.

Subwencje sięgają pokaźnych liczb: w tegorocznym budżecie subwencje dla handlowej marynarki włoskiej wynoszą 331 milj. lir. dla francuskiej 527 milj. franków. dla niemieckiej 20 milj. marek i t. p.

Obserwujemy więc. z jednej strony kupno starego tonażu po niskich cenach, a z drugiej — budowę nowego, z pomocą rządową. Oznacza to, że stosunkowo niski poziom frachtów nie daje możliwości kompletnej amortyzacji nowowybudowanego drogiego tonażu, natomiast wystarcza na zamortyzowanie taniego.

Dla kogoż dzisiaj, przy niskich stawkach frachtowych i dużej podaży środków przewozowych, żegluga jest dobrym interesem? Odpowiedź jest jasna: dla tego, kto posiadając już zamortyzowany, wzgl. wybudowany za pomocą rządową, lub też tanio kupiony tonaż, ma zapewniony ładunek.

W Polsce państwo rozpoczęło tworzenie parowej żeglugi, gdyż było nie do pomyślenia, żeby prywatna inicjatywa przy braku znajomości i zainteresowania dla handlu morskiego, przy braku kpitałów, fachowego personelu w dziedzinie prowadzenia przedsiębiorstw żeglugowych, portów i całego aparatu uruchomiającego transporty morskie, potrafiła ruszyć z martwego punktu sprawę żeglugi w naszym kraju. Państwo zrobiło ogromnie dużo, gdyż nie tylko uruchomiło cały aparat potrzebny do rozwoju narodowego handlu morskiego, lecz wzięło na siebie pionerską prace pierwszego w kraju armatora — przedsiębiorcy żeglugowego. Posiadamy przez to dzisiaj już sporo doświadczenia, zbadaliśmy do gruntu warunki pracy na morzu i wyrobiliśmy sobie własne krytyczne poglądy na całokształt spraw morskich. Równocześnie w społeczeństwie wzrosło uświadomienie w kierunku realnego wyzyskania morza i niewątpliwie daje się odczuć wybitne zainteresowanie kapitałów krajowych i zagranicznych naszym handlom i transportom morskim.

Chodzi teraz o to, żeby powiększyć nasz stan posiadania w tonażu handlowym w skali jeden do dziesięciu, t. j. w skali, odpowiadającej rzeczywistym naszym potrzebom, dając zatrudnienie krajowym kapitałom, które zostałyby odpowiednio oprocentowane i rzeszom marynarzy, pragnącym pracy. Niema powodu i potrzeby, żeby tą dalszą robotę prowadziło państwo na własny rachunek i ryzyko, angażując państwowe kapitały, gdyż przyszedł czas na wyzyskanie zainteresowania, jakie sprawy morskie budzą w szerokich sferach gospodarczych. Potrzebny jest tedy tylko impuls, który skierowałby prywatną inicjatywę i kapitał na drogę, po której przeszły już pierwsze pionierskie statki.

Impulsem takim może być zapewniony ładunek. Z chwilą gdy przedsiębiorstwo może oprzeć swą kalkulację na zapewnionym frachcie, bez obawy i ryzyka, że statki będą stały przywiązane w porcie, to kalkulacja staje się pewna i w niej znajduje się miejsce na amortyzację i oprocentowaniu kapitału. Zapewnienie ładunku jest możliwe w drodze koncesjonowania przez państwo przewozów poszczególnych kategorji ładunków w obrocie z dalekimi krajami zamorskiemi. Państwo jest władne przyznawać wyłączne prawo przewozu morskiego wskazanym przez siebie przedsiębiorstwom żeglugowym, które wykażą się możliwością wystawienia tonażu w odpowiedniej ilości i jawności pod banderą polską, a nie ulega wątpliwości, że kapitały krajowe na uruchomienie takich przedsiębiorstw znajdą się.

W tem tkwi, zdaniem naszem, rozwiązanie kwestii dalszego rozwoju żeglugi narodowej, rozwiązanie przy którem państwo zostanie zwolnione od konieczności prowadzenia przedsiębiorstw żeglugowych na własny rachunek i ryzyko, a równocześnie będzie czerpało korzyści pośrednie z posiadania żeglugi odpowiadającej rozległości naszych interesów morskich.

B. Mohuczy.

Piękno natury północnej.

Ilustracja powyższa przedstawia samolot duńskiego badacza, sfotografowany na tle malowniczego krajobrazu północnego.

ODCZYT.

W niedzielę, dnia 24 b. m. w Kole Łódzkiem Polskiego Związku Myśli Wolnej, Piotrkowska Nr. 61, o godz. 11-ej przed poł. wygłosi odczyt profesor dr. Burdecki Feliks n. t. „Trzechsetna rocznica procesu Galileusza".

Radjoprogram

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.

SOBOTA, dnia 23-go września.

11.50—11.55: Odczytanie programu na dzień następny.
11.57—12.05: Sygnał czasu z Warszawy, Hejnał z Torunia.
12.05—12.25: Muzyka lekka z płyt gramofon.
12.25—12.33: Codzienny Przegląd Prasy Polskiej.
12.33—12.35: Komunikat meteorologiczny.
12.35—12.55: D. c. muzyki z płyt.
12.55—13.00: Dziennik Południowy.
13.00—14.55: Przerwa programowa.
14.55—16.00 Muzyka z płyt gramofonowych ze studja łódzkiego. W przerwie komunikaty łódzkie.
16.00—16.30: Audycja dla chorych w opracowaniu ks. Rękasa. (Tr. ze Lwowa).
16.30—17.00: Muzyka wokalna i lekka z płyt.
17.00—17.15: Odczyt aktualny.
17.15—18.10: Muzyka lekka z „Gastronomji".
18.15—18.35: Odczyt p. t. „Sobieski i zamek w Olesku" — wygłosi dr. Aleksander Czołowski. (Tr. ze Lwowa).
18.35—19.05: Recital skrzypcowy Lidji Kmitowej.
19.05—19.25: Transmisja ze Lwowa apelu poległych Strzelców z okazji 25-lecia Związku Strzeleckiego.
19.25—19.40: Rozmaitości.
19.40—19.45: Odczytanie programu na dzień następny.
19.45—20.00: Kwadrans literacki p. t. „Zbieracz motyli" — fragment z powieści Conrada p.t. „Lord Jim".
20.00—21.05: Muzyka lekka. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Stanisława Nawrota, Helena Makowska (śpiew).
21.05—21.15: Dziennik Wieczorny.
21.15—21.30: Komunikat Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi.
21.30—22.00: Koncert Chopinowski w wykonaniu Stanisława Szpinalskiego.
22.00—22.25 Muzyka taneczna z danc. „Oaza".
22.25—22.35: Wiadomości sportowe.
22.35—22.40: Komunikat meteorologiczny dla lotnictwa i komunikat policyjny.
22.40—23.00: Dalszy ciąg muzyki tanecznej z dancingu „Oaza".

17.25. MOSKWA (Stalin). „Otello", op. Verdiego. Tr. z Teatru Wielkiego.
17.25. LENINGRAD. „Chowańszczyzna" op. Mussorgskiego.
20.00. DAVENTRY. Koncert symfoniczny z Queen's Hallu.
20.45. RZYM. „Il Pirata", op. Bellinlego.

Giełda pieniężna.

Warszawa, 22 września.

Na dzisiejszem zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie zapotrzebowanie dewiz było minimalne, przy tendencji przeważnie słabszej. Bank Polski płacił dziś za banknoty dol. 5.75 do 5.65. W obrotach międzybankowych Berlin 213.50. W obrotach prywatnych: marka niem. 208. dolar got. 5.72 (— 11) funt angielski w got. 27.60, szyling austrjacki 99.50, korona czechosłowacka 25.50, rubel złoty 4.56, dolar złoty 9.06, rubel srebrny 1.35, bilon 0.65. Notowano: Gdańsk 173.75 (+ 5), Holandja 360.95, Londyn 27.67 — 27.65 (— 14), Nowy Jork 5.80 (— 8), kabel 5.81 (— 8), Paryż 35... Sztokholm 142.70 (— 105), Szwajcarja 173... (— 7), Italja 47.03 (— 4).

AKCJE. — Na rynku akcyjnym notowano tylko Bank Polski 79.50 — 79 — 79.25 (— 25) oraz Haberbusch 40 (— 100).

PAPIERY PROCENTOWE. — Na rynku papierów procentowych również panowała tendencja słaba. Nabywano chętniej jedynie 8 proc. ... Warszawy. Notowano: 4 proc. inwest. 51.75 (+ ...) 104.50 (+ 25), 5 proc. konwers. 51.75 ... 5 proc. kolejowa 43 (— 100), 7 proc. stab. ... 50.50 — 50.63 (— 12), odcinki po 500 dol. ... po 100 dol. — 54, 8 proc. oblig. budł. BGK i ... 93, 4 i pół proc. ziemskie 43 (— 50), 7 proc. ... ziemskie dol. 38.50 (— 25), 8 proc. Warszawy ... 43. W tranzakcjach dokonanych lecz nienotowanych: 3 proc. budł. 38.25, 10 proc. kol. 101... (— 50), 4 i pół proc. ziemsk. wileńskie 32.50 ... proc. śląska 46.88.

JEDNODNIOWA WYCIECZKA DO WARSZAWY.

W nadchodzącą niedzielę, dnia 24-go b. m. tutejszy oddział Wagons-Lits Cook organizuje jednodniową wycieczkę do Warszawy.

Odjazd nastąpi jutro o godz. 7.15 z dworca Fabrycznego, a wyjazd z Warszawy o godz. ...

Przejazd w obie strony wynosi zł. ... zł. 7 w jedną stronę.

Bilety nabyć można w ciągu całego dnia dzisiejszego w biurze Wagons-Lits Cook (Piotrkowska 64).

Pabjanice.

PRACE ZARZĄDU MIASTA.

...zasowy zarząd miasta w oso... komisarza R. Jabłońskiego prze... szereg prac o zasadniczym ...terze.

...ważniejszą praca jest uzdrowienie ...miejskiego przez zreorganizo... biur i urzędów miejskich. We ...kich wydziałach przeprowadzo... ...cje personalne, które objęły ...zastęp ludzi. Na czele wydziałów ...ono odpowiedzialnych referen... ...którzy pełnią funkcję dawnych ...ów. Ponieważ p. komisarz we ...kich sprawach wydaje decyzje ...mast, przeto załatwianie spraw ...bardzo uproszczone i skrócone. ...udostępnić każdemu obywatelo... ...widzenie się z komisarzem, u... ...zostały trzy dni w tygodniu, w ...komisarz przyjmuje interesan... ...dużej sali audjencjonalnej. Bywa... ...których komisarz przyjmuje ...po 200 osób. Zarządzenia w o... ...ych sprawach komisarz wydaje ...na karteczkach, które doręcz... ...referentom, bywają natychmiast ...ane.

...ganizacji ulega administracja ki... ...skiego, które wróciło do daw... ...etnych tradycyj, dając pierw... ...programy. Zreorganizowano ...w rzeźni miejskiej przez usu... ...eregu zbytecznych osób z po... ...nelu i wprowadzenie nowych ...ty. Czytelnia miejska skupia ...większe rzesze czytelników.— ...zadowoleniem witają fakt po... ...powołania już zredukowanej ...

...sza praca wre w biurze miej... ...budowlanem. Trzech inżynierów ...do nocy pracuje nad planami ...ia i przebrukowania ulic, bu... ...owych mostów, ulic, wykończe... ...miejskiej, a ostatnio nad plana... ...zacji miejskiej. Rozpatruje się ...wość rozpoczęcia budowy wo... ...Roboty publiczne dotychczas ...kowały, gdyż nie było nigdy ...opracowanych planów robo... ...na skutek czego robotnicy czę... ...konywali prace mało użyteczne. ...też komisarz, chcąc uniknąć te... ...raju wypadków, usilnie przestrze... ...wszelkie plany zgóry były przy...

...na wpływach miejskich od... ...położony był areszt, na... ...kasę skarbową za czasów ...sjonowanego magistratu, ...czynił starania, aby areszt ...Po załatwieniu formalnoś... ...normalnego regulowa... ...ści na rzecz skarbu, areszt z ...miejskich został zdjęty. — ...należności z tytułu rachunków ...miasto obecnie normalnie reali... ...Wypłata poborów pracowni... ...skutkiem uskuteczniana jest w ca... ...pierwszego dnia miesią... ...ten powitali urzędnicy z zado...

...swoich pracach zyskuje p. komi... ...łoński poparcie całego społe... ...które oddawna czekało na ...czyny i należytą dbałość o ...interesów miasta i wszystkich je... ...cieli.

Sport

Dział oficjalny Ł. Z. O. P. N.

Komunikat Nr. 75

Wydziału Gier i Dyscypliny z dnia 22 września 1933 r.

1. Protest S.K.S. Brzeziny w sprawie zawodów z Brzezińskim K.S., odbytych w dniu 28.V. b.r. odrzuca się z powodu braku podstaw.

2. Komunikuje się R.S.S. Sztern, Łódź, że dochodzenie w sprawie zawodnika Lewandowskiego, umorzono z braku dowodów.

3. Weryfikuje się następujące zawody o puhar Ł.Z.O.P.N. Strz. K.S. — Widz. Man w dniu 17.9. b. r. 3:1 dla Strzeleckiego K.S.

Kalendarzyk sportowy

na dziś i jutro

W dniu dzisiejszym i jutrzejszym odbędą się w Łodzi następujące imprezy sportowe:

Sobota. Piłka nożna. Boisko DOK, godz. 15,30: mecz towarzyski: Hakoah — SKS. Pozatem w Łodzi i na prowincji dalsze mecze o mistrzostwo kl. C.

Gry sportowe. Na boiskach w Łodzi dalsze spotkania o mistrzostwo.

Niedziela. Piłka nożna. Mecze o puhar ŁOZPN-u: boisko Widzewa, o godz. 10.30: ŁTSG — ŁKS Ib i o godz. 15-ej: Widzew — WKS. Boisko Union Touringu przy ul. Wodnej o godz. 15 Union Touring — Makabi. Boisko Turu, godz. 11, mecz o mistrz. kl. B.: Tur — Ikape. Pozatem w Łodzi i na prowincji dalsze mecze o mistrz. kl. B i C oraz mecze towarzyskie.

Kolarstwo. Na szosie warszawskiej ze startem w Krzywiu, o godz. 8-ej rano, „ósmy doroczny bieg kolarski" o nagrodę przechodnią Magistratu m. Łodzi.

Gry sportowe. Na boiskach w Łodzi dalsze mecze o mistrzostwo.

Walasiewiczówna startuje

w pięcioboju o mistrzostwo Polski

W pięcioboju kobiecym o mistrzostwo Polski, który odbędzie się w dniu jutrzejszym we Lwowie, startować również będzie Walasiewiczówna. Program pięcioboju obejmuje skok wzwyż, bieg 60 m., rzut dyskiem, bieg 200 m. i rzut oszczepem. W roku ubiegłym tytuł mistrzyni zdobyła Janowska.

Turyści-Sztern 3:1 (2:0)

Na boisku przy ul. Wodnej rozegrany został w dniu wczorajszym mecz piłkarski między kombinowanym zespołem Turystów a drużyną Szternu. Zawody zakończyły się zwycięstwem Turystów w stosunku 3:1 (2:0). Bramki dla Turystów zdobyli: Kowalski (2) i Królasik. Honorowa bramka dla Szternu padła z rzutu wolnego.

Torowe mistrzostwa

długodystansowe Polski

W dniu jutrzejszym organizuje WTC w Warszawie na dynasach z polecenia PZTK długodystansowe torowe mistrzostwa Polski na trasie 50 klm.

Dotychczasowymi mistrzami byli: w 1930 r. łodzianin Szmidt, w r. 1931 — Michalak, w r. 1932 — Popończyk.

Do mistrzostw zgłosiła się elita naszych długodystansowców, z Michalakiem, Popończykiem, Oleckim, Targońskim, Włodarczykiem, Millerem, Feigem Brymasem oraz kilkoma zawodnikami z Łodzi (Paul, Einbrodt, Szmidt), Królewskiej Huty i Grudziądza.

Ochrona przeciwgazowa.

Ponieważ dużo się mówi o rozbrojeniu, należy być przygotowanym do wojny. Na zdjęciu widzimy pracowników jednego z większych zakładów przemysłowych, podczas ćwiczeń z maskami ochronnemi.

Zmieniony skład ŁKS

na mecz z Legją warszawską

W związku z wyjazdem ŁKS-u na mecz ligowy do Warszawy z tamtejszą Legją, dowiadujemy się, że skład drużyny łódzkiej będzie nieco zmieniony i będzie się przedstawiał następująco: bramka: Piasecki, obrona Karasiak, Fliegel, pomoc: Pegza, Welnic, Jańczyk, atak: Król, Sowiak, Tadeusiewicz, Miller, Pegza II.

Również Legja poczyniła w drużynie zmiany i na mecz z ŁKS-em przygotowuje zespół następujący: Głowacki (rez. Keller), Jesionka, Martyna, Nowakowski, Cebulak, Przeździecki II, Rajdek, Skrzypczak, Nawrot, Przeździecki I, Wypijewski.

W meczu tym wystąpi zatem po raz pierwszy po dłuższej przerwie Martyna, nadto Pigułowski ze względu na słabą formę zamieniony został przez Jesionkę, a chorego Szallera zastąpi młody Skrzypczak.

Jako przedmecz odbędzie się treningowe spotkanie reprezentacji wojska polskiego, która w przyszłym tygodniu jedzie na turniej do Rumunji.

Drużyna Legji, którą trenuje obecnie trener wiedeński Wieser zapowiada się znacznie lepiej niż na ostatnich meczach, tak, że spotkanie jej z ŁKS-em jest oczekiwane w stolicy z wielkiem zainteresowaniem.

Tomaszów Mazowiecki

WSZYSCY NA FRONT POŻYCZKI NARODOWEJ.

Utworzony na terenie naszego miasta Grodzki Pracowniczy Komitet Pożyczki Narodowej, obejmujący pracowników państwowych, samorządowych, prywatnych i społecznych w imię solidarności organizacyjnej świata pracy wzywa wszystkich koleżanki i kolegów do przybycia na zebranie w dniu 24 b. m. o godz. 10-ej rano, które odbędzie się w sali posiedzeń rady miejskiej.

Porządek dzienny obrad następujący:

1) zagajenie
2) omówienie znaczenia subskrypcji pożyczki.
3) uchwalenie rezolucji
4) dokooptowanie członków do Komitetu
5) wolne wnioski.

Wszelkie korespondencje kierować należy do siedziby komitetu w ratuszu.

Na zebraniu tem wybrano prezydjum komitetu w następującym składzie pp.: Głabysz — przewodniczący, H. Kruszewski — wiceprzewodniczący, Kędzierski — sekretarz.

ZAWODY W PIŁKĘ NOŻNĄ.

Na boisku miejskiem rozegrane będą zawody w piłkę nożną pomiędzy Brzezińskim Klubem Sportowym (BKS) a miejscowym „Młotem".

DOKTÓR
KLINGER
spec. chor. wenerycznych, skórnych i włosów (porady seksualne)
Andrzeja 2, tel. 132-28
Przyjmuje od 9—11 rano i od 6—8 w. W niedziele i święta od 10—12.

Doktór
H. SZUMACHER
POWRÓCIŁ
Choroby skórne i weneryczne
PIOTRKOWSKA 56
tel. 148-62
od 1 i pół — 4, 6—9 wiecz, w niedziele i święta od 10—1
Ceny lecznicowe.

Dr. MED.
Al. Kopciowski
powrócił,
CHOROBY WEWNĘTRZNE
Gdańska 37
Tel. 232-55. przyjmuje 7—8 wieczór

ZAKŁAD
lecznico-wychowawczy
— dla —
dzieci nerwowych i cofniętych w rozwoju
Dr. med. W. Spektorowej
PIOTRKOWSKA 224 tel. 188-03
Przy zakładzie:
1) Poradnia dla rodziców i wychowawców: poniedziałki i środy od 12—2, dla bezrobotnych w piątki bezpłatnie.
2) Przedpołudniowe komplety indywidualnego nauczania dzieci z zaburzeniami uwagi, pamięci, mowy, słuchu i t. d.

DR. MED.
HALTRECHT
choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Piotrkowska 10, tel. 245-21
Przyjm. 8 rano do 1 pp. i 6—9 wiecz. w niedz. i święta 10—1 pp.

DR. MED.
J. WAJNSZTOK
CHOROBY WEWNĘTRZNE
powrócił
i przyjmnje od 3 do 4 po poł.
Cegielniana 30
Telefon 102-02.

DR. MED.
Niewiażski
Chor. weneryczne, skórne i moczopłciowe
POWRÓCIŁ
Andrzeja 5, telef. 159-40
przyjmuje od 8—11 rano i od 5—9 w w niedziele i święta od 9—1.

DR. MED.
Leon Fuchs
choroby wewnętrzne
PRZEPROWADZIŁ SIĘ na ul.
Wólczańską 65
(róg Andrzeja).

Lekarz-dentysta
HELMAN - HERSZDERFER
wznowiła przyjęcia
Śródmiejska 7 (dawn. Cegielniana) III p. front
przyjmuje od 10—1 i 3—7 w. 20-3

Zatwierdzone przez Min. W. R. i O. P.
KURSY MUZYCZNE
HELENY ARONSON-WINNIKOWOWEJ
Kierunek artystyczny prof. **Józef Turczyński**
Klasa fortepianowa **Helena Winnikowowa**
Klasa skrzypcowa — **Br. Rotsztatówna**
Klasa śpiewu — **Dora Scuri**
Przedmioty teoret: zasady solfeggio i inne
Zapisy przyjmuje kancelarja przy ul.
SIENKIEWICZA 53, III p. m. 20, tel. 184-07
od 10—12 i od 4—6

Kursy Handlowe
ZWIĄZKU ZAWODOWEGO HANDLOWCÓW POLSKICH
w ŁODZI
rozpoczynają wykłady we wtorek 26 września b. r. o godz. 6.30 wiecz. w lokalu szkoły powszechnej Nr. 127 przy ul. **Południowej 28.** 25-3

PŁOMYK i PŁOMYCZEK
oraz wszelkie inne **dzienniki i czasopisma**
można **prenumerować**
za pośrednictwem **biura dzienników**
„Promień"
Łódź, PIOTRKOWSKA № 81,
telefon 112-98

PRZEDSZKOLE „Dom Dziecięcy" syst. Montessor
W. KAPŁANÓWNY
przeniesione zostało na 20x3
ul. PIOTRKOWSKĄ 94 w ogrodzie
parter, lewa of. tel. 248-14.
Przyjmuje się zapisy codziennie od godz. 12—2 i 4—6.
Języki obce dla dzieci, **Zajęcia przed i popołudniu.**

OGŁOSZENIE.

Syndyk tymczasowy masy upadłości firmy „Przemysł Pończoszniczy „Setam" spółka z ogr. odp." w Łodzi na mocy art. 514 i nast. K. H. wzywa wierzycieli powyższej upadłości, których należności zostały przyjęte do masy, aby w dniu 30 września 1933 r. o godz. 11-ej rano stawili się w Sądzie Okręgowym w Łodzi, Plac Dąbrowskiego Nr. 5, pokój Nr. 15, celem wysłuchania sprawozdania syndyka tymczasowego o stanie upadłości, oraz zawarcia układu lub związku wierzycieli i wyboru syndyka ostatecznego.

POLSKA YMCA W ŁODZI
Piotrkowska 89
Tel. 223-90
Wolne wieczory zużyj na kształcenie
KURSY JĘZYKÓW OBCYCH:
Angielskiego, niemieckiego i francuskiego.
Metoda konwersacyjna
ODDZIELNE GRUPY DLA PAŃ
oraz
KURSY RADJOTECHNICZNE i KURS FOTOGRAFICZNY
niższe i wyższe
Opłaty znacznie zniżone. Zapisy przyjmuje Sekretarjat, Piotrkowska 89, w godz. od 10-ej do 13-ej i od 16-ej do 22-ej. 35-4

Istniejąca od roku 1909, przy ulicy Piotrkowskiej № 86.
CENTRALNA LECZNICA ZĘBÓW i gabinet dentystyczny
LEKARZA DENTYSTY 30-4
A. ŻADZIEWICZA
przeniesione do własnego domu przy ulicy **PIOTRKOWSKIEJ № 164,** parter, Telefon № 127-83.

DAM ODSTĘPNE za 2 pokoje z kuchnią z wygodami, ewentualnie duży pokój z dużą kuchnią. Niskie komorne Oferty do administracji Republiki pod „Ładne".

DLA LEKARZA, lek-dentysty, adwokata, odstąpię gabinet i poczekalnię z telefonem w centrum Oferty — „Lekarz" 24

POKÓJ umeblowany w śródmieściu z niekrępującem wejściem i wygodami odstąpię od 1. 10. izraelicie (tce). Wiadomość: ul Andrzeja 39, u dozorcy. 24

POSZUKUJĘ trzypokojowego mieszkania w nowym domu z wygodami, w śródmieściu, niedrogie komorne. — Dzwonić 222-25. 30

POSZUKIWANE dwupokojowe mieszkanie, remontowane, z wygodami, w centrum, nie wyżej drugiego piętra — bez odstępnego. Oferty pod „R. Gr."

Kupno i sprzedaż

SPRZEDAM domek nowy kompletnie wykończony, 2 pokoje z kuchnią, kąpielowy, przedpokój, weranda oszklona i sklep, światło elektryczne, plac 675 metrów, Ruda Pabjanicka, przystanek Rokicie, zaraz za mostem kolejowym w tyle za fabryką Majstra, ul. Paderewskiego 14.

MEBLE modne i tanie oraz wyroby tapicerskie w wielkim wyborze, tylko u S. Bimke, Żeromskiego 85

SPRZEDAM różne domowe rzeczy. Meble białe, łóżko niklowe, obrazy itd. od 2—5. Piotrkowska 37, I pr. fr. of. 3 piętro.

KUPIĘ okazyjnie zaraz 1—2 konny motorek z pompką o średnicy półtora cala. Oferty z ceną sub „Gotówka" do administracji.

WÓZECZKI dziecięce Kon-Kon po cenach fabrycznych, wyżymaczki poleca Marja Jakobi, Piotrkowska 107, sklep w podwórzu.

KAPA na dwa łóżka ręcznej roboty filet gipiur oraz stora filet antique, okazyjnie do sprzedania. Sanocka, 24, m. 60. 17

OKAZYJNIE sprzedam sklep spożywczy z towarem w dobrym punkcie Oferty „Sklep — Koziny"

Lokale

BEZ ODSTĘPNEGO od zaraz do wynajęcia 2 p. i k. z wszelkiemi wygodami wyremontowane. Al 1-go Maja Nr. 40, u dozorcy.

FRONTOWY pokój z telefonem, windą centralnem ogrzewaniem i utrzymaniem do wynajęcia. Przejazd 20, m. 9.

2 POKOJE z używalnością kuchni razem lub oddzielnie do wynajęcia. Nowo - Targowa 5, m. 10, do 11-ej i od 2—4-ej.

POKÓJ umeblowany z wszelkiemi wygodami z utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Piotrkowska 88, m. 5

SALA fabryczna 13×8 na parterze z kantorkiem i szopą do wynajęcia. Wiadomość Żeromskiego Nr. 60, u gospodarza. 26

DYSKONTUJĘ weksle bezpośrednio wyłącznie lekarzom, adwokatom, aptekarzom na bardzo dogodnych warunkach. Dyskrecja zapewniona. Of. do „Republiki" pod „Dyskonto". 24

ZAMIENIĘ 3-pokojowe świeżo wyremontowane mieszkanie z wszelkiemi wygodami na odpowiadające powyższym warunkom — 2-pokojowe. — Oferty: sub: „A. Gr.".

Rozmaite

POSZUKUJĘ intelig. panienki z nauczaniem do 8-let. dziewczynki z utrzym. i dopłata, ul. Gdańska 18, m. 11, front.

PANU DOKTOROWI Rabinowiczowi, Zielona 3, za umiejętne dokonanie operacji gardła składam tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie. Lola Seidlerówna.

DROBNE ogłoszenia w „Republice" są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedyńczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazyjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki"

ZDJĘCIA DO MATRYKUŁ i paszportów 6 szt 1 złoty, przyjmuje się również do wywoływania, kopjowania, retuszowania i powiększania wszelkie zdjęcia amatorskie Fotograficzny Zakład L. Laks, ul. Żeromskiego 84, dojazd tramwajami Nr. Nr. 5, 6, 8, 9.

„Czystość"
Piotrkowska 44, telefon 167-45
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur. pokoi. Czyszczenie szyb

Dr. MED.
S. HEINRICH
specj. chorób dzieci i wewnętrz...
POWRÓCIŁ.
Przyjmuje od 12—2 i od 4—...
Pomorska 10, tel. ...
CENY LECZNIC...

Gabinet elektro-światłoleczniczy
Dr. Med. S. HEINRICHA czynny ... rano do 7 wieczorem.
Pomorska 10, tel. ...
Leczenie lampa kwarcowa, ... djatermja, galwanofaradyzja, ... elektrycznemi wszelkiego ... Wypożyczanie lamp kwarcowych, ... luxów, kąpieli elektrycznych, ... Minin i wszelkich innych ...

Dr. med.
S. Halborn
CHOROBY DZIECI
ul. Gdańska 65a.
Nr. tel. 228-82.
przyjmuje od 5—6 pp.

DR. MED.
L. BERMAN
SPECJALISTA CHORÓB WENE... NYCH, SKÓRNYCH I MOCZOP... WYCH.
Cegielniana 15, TELEF. ...
Przyjmuje od 8 — 11 rano i od ... wiecz., w niedz. i święta od ...

DR. MED.
S. Kryński
CHOR. SKÓRNE I WENERYCZ...
(kobiety i dzieci)
godz. przyjęć od 9—11 i od 3—4 ...
Sienkiewicza 3...
telef. 146-10

DR MED.
A. Uryson
choroby wewnętrz...
POWRÓCIŁ
11 Listopada № 20
tel. 215-85, przyjmuje od ...

Do akt Nr. Km. 2077 ...
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego ... dzi, rewiru 14-go, zamieszkały ... dzi przy ul. Aleja 1-go Maja ... na zasadzie art. 1030 U. P. C. ... że w dniu 29 września 1933 r. ... 12 w Łodzi, przy ul. Piotrkowsk... 35 i 44, odbędzie się publiczna ... cja ruchomości, a mianowicie: ... dywanu, samowaru, kloszą ... naczyń stołowych ...

Nauka i wychowanie

POMOCY ... klas gimnazjalnych ... Gimnazjum Społeczne ... pod „N. Z."

AKADEMICKIE Biuro ... Pomorska ... na wszystkie ...

Redakcja i Administracja. Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat redakcji 127-24, i sportowy 136-44; referat gospodarczy i sekretarjat nocny: 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika" 68-148.

Prenumerata „Republiki"
w Łodzi zł. 4.— za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—, zagranicą zł. 10.— „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7 miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm×280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm. CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście —.50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. - Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr. najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Za zastrzeżenie miejsca dopłata 20 proc. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Słuszne reklamacje ... wniesione ... od ukazania się ... niezwłocznie ... ogłoszenia ... Omyłki, które ... ogłoszenia ...

Za wydawcę: Wydawnictwo „Republika". Sp. z ogr. odp. i redaktor odpow. Wacław Smólski. W druk. „Republiki". sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska ...